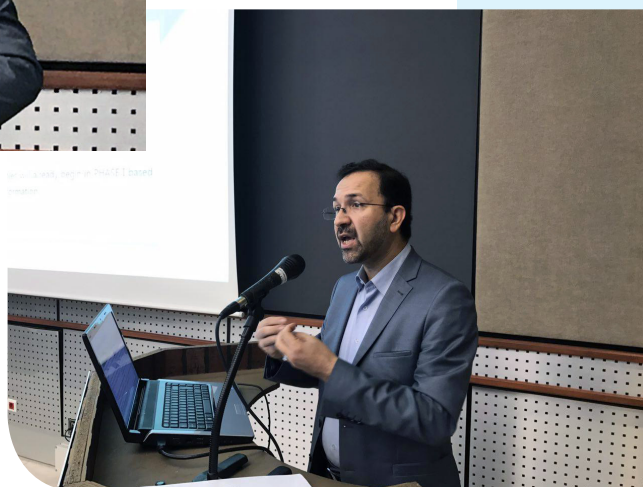

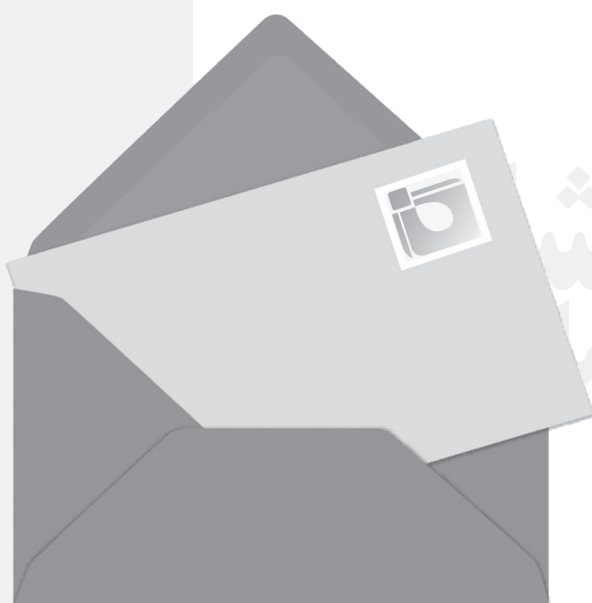
قانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی

سایه روشن های سرمایه گذاری خارجی در ایران
سایه روشن های سرمایه گذاری خارجی در ایران
سایه روشن های سرمایه گذاری خارجی در ایران
سایه روشن های سرمایه گذاری خارجی در ایران

۲۰۱۷

سرگشاده

می تواند شرط لازم تلقی شود اما شرط کافی نخواهد بود. به نظر می رسد که در شرایط امروز کشور، هیچ حرکت بزرگ ملی در غیاب بخش خصوصی و ظرفیت های ناشناخته و پایان ناپذیر آن، ممکن نیست و روشن است که بخش خصوصی در شرایطی آماده حضور فعال است که توجه اقتصادی سرمایه گذاری خود را از مشاورانی با صلاحیت، مستقل و علاقه مند به توسعه ملی دریافت کند و در ادامه مسیر از مشاوره های مستمر و تخصصی این نهاد برخوردار باشد.

سرمایه گذار تا مادام که از بازگشت سرمایه و سود مشروع خود اطمینان حاصل نکند و تا آن زمان که بازارهای محصول نهایی را به درستی شناسایی نکند امکان حضورش امری محال خواهد بود. با توجه به این واقعیت ها، کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی به عنوان تنها مرجع معتبر قانونی در حوزه اعتباری و سرمایه گذاری کشور آماده است با حدود ۱۵۰ شرکت مشاور سرمایه گذاری تعیین صلاحیت و رتبه بندی شده، به کمک مسئولان توسعه مکران بشتابد و شرایط را برای تحقق اهداف دولت محترم و جلوگیری از اتلاف منابع ارزشمند مالی و پرهیز از هز رفتن زمان تکرار ناپذیر برای ترسیم آینده روشن کشور، آماده کند.

کانون این آمادگی را دارد که در این پروژه عظیم ملی مشارکت و از تکرار تجربیات تلخی تاریخی جلوگیری کند.

همزمان با نخستین سفر استانی حجت الاسلام روحانی رئیس جمهور کشور به استان سیستان و بلوچستان و افتتاح پروژه های عمرانی متعدد، و در آستانه برگزاری دومین همایش بین المللی معرفی فرصت های سرمایه گذاری و توسعه پایدار سواحل مکران با اهدافی همچون آشنایی سرمایه گذاران داخلی و خارجی با فرصت های سرمایه گذاری منطقه و تحقق اهداف کلان جمهوری اسلامی در توسعه سواحل مکران، باید از لزوم حل مهمترین چالش این حرکت ملی (جلب اعتماد سرمایه گذار) صحبت کرد.

چگونه می شود سرمایه های محدود داخلی و سرمایه های بازار محور خارجی را به منطقه ای جذب کرد که هنوز چشم انداز منطقه به درستی روشن نیست.

یکی از نگرانی های ملی در توسعه شتاب زده این منطقه به منظور دستیابی به شاخص های کمی؛ شروع و اجرای طرح های کمتر مطالعه شده فنی و توجه اقتصادی است؛ چالشی ملی که سال هاست به دلیل اتلاف منابع ملی گریبانگیر اقتصاد کشور شده است.

تردیدی نیست که شخصیت های مملکتی حول محور آشکار سازی ظرفیت های منطقه ای اتفاق نظر دارند و دستگاه ها و بخش های مختلف برای توسعه این منطقه راهبردی و بهره مندی و توانمند سازی جامعه محلی تلاش دارند. اما این تلاش ها اگرچه

در نمایشگاه کیش اینوکس ۲۰۱۷ معرفی شد؛

توانمندی اعضای کانون در زمینه اراک خدمات مشاوره سرمایه گذاری خارجی

مشارکت German Logistic Alliance، همایش همکاری اقتصادی ایران و مالزی با همکاری Malaysia External Trade Development Corporation (MATRADE)) از برنامه های جنبی این رویداد بزرگ اقتصادی بود.

کانون برای دومین سال پیاپی، با برپایی غرفه ای مشترک با شرکت های دی ایرانیان، گروه سرمایه گذاری ستاره صنعت پردازان و رویان پلیمر در این نمایشگاه حضور یافت. رویکرد اصلی کانون در این نمایشگاه معرفی رسته های جدید خدمات مشاوران عضو به ویژه در زمینه ارائه خدمات مشاوره سرمایه گذاری خارجی بود.

رویداد کیش اینوکس ۲۰۱۷ همسو با اقدامات دولت در گسترش تعاملات اقتصادی بین المللی و سیاست های ابلاغی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در زمینه جذب سرمایه گذاری های خارجی، با دستاوردهای قابل توجه اقتصاد برای کشورمان همراه بود و فرصت های سرمایه گذاری کشور در ابعاد مختلف بویژه بین المللی را فراهم ساخت.

بیش از ۲۰۰ سازمان و شرکت داخلی و خارجی در سومین نمایشگاه کیش اینوکس ۲۰۱۶ که سال گذشته در کیش برگزار شد، حضور داشتند.

نمایشگاه معرفی فرصت های سرمایه گذاری کشور و نمایشگاه بین المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی سازی بازار سرمایه به عنوان یکی از ارکان بازار مالی نقش به سزایی در بسیج امکانات مالی و سرمایه ای در جهت تخصیص بهینه منابع به منظور رشد و توسعه اقتصادی کشورها دارد. بازار سرمایه با توجه به پتانسیل های خود به ویژه در تجمیع سرمایه های خرد، تأمین مالی و شناساندن فرصت های سرمایه گذاری می تواند نقش بسیار موثری در توسعه اقتصادی کشور داشته باشد.

چهارمین نمایشگاه بین المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی سازی (کیش اینوکس ۲۰۱۷) به عنوان بزرگ ترین رویداد اقتصادی کشور و بخش خصوصی عصر روز دوشنبه ۸ آبان ماه در جزیره کیش گشایش و تا ۱۱ آبان ادامه یافت.

آئین افتتاح این رویداد با حضور مرتضی بانک دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی، محمد ابراهیم انصاری لاری مدیر عامل سازمان منطقه آزاد کیش، حسینعلی امیری معاون پارلمانی رئیس جمهوری، عبدالرضا همتی رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شاپور محمدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار ایران، علی اشرف عبدالله پوری حسینی رئیس سازمان خصوصی سازی کشور و گرهارد شولتس معاون وزیر حمل و نقل و آی تی آلمان، در سالن خلیج فارس مرکز همایش های بین المللی کیش برگزار شد. این نمایشگاه در فضایی بالغ بر ۲۱ هزار متر مربع با حضور ۲۶۰ شرکت کننده داخلی و ۶۰ شرکت خارجی در قالب هیات های بین المللی مشارکت کننده و بازدید کننده از ۲۵ کشور در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی کیش برپا شد.

هم چنین ۲۱ همایش و نشست تخصصی داخلی و بین المللی از جمله پنل تخصصی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی با عنوان "تأمین منابع مالی خارجی برای بخش خصوصی" و همایش بین المللی بازار سرمایه ایران با محوریت سازمان بورس و اوراق بهادار و ارکان بازار سرمایه، همایش بین المللی معرفی فرصت های سرمایه گذاری در حوزه راه و شهر سازی با محوریت وزارت راه و شهر سازی و سازمان ها و شرکت های تابعه، همایش بین المللی معرفی توانمندی های سازمان گسترش و نو سازی صنایع ایران (ایدرو) در زمینه جذب سرمایه گذاری خارجی با محوریت ایدرو، همایش معرفی فرصت های سرمایه گذاری و همکاری های لجستیکی ایران و آلمان با

● ابتکار عمل در جذب سرمایه های خارجی ● تامین مالی بدون تضمین دولت

است و این نشانگر آن است که اگر طرح ها از سوی مشاوران مسئول مورد بررسی قرار گیرد، میزان معوقات بانکی کاهش می یابد.

صمیمی دهکردی گفت: این مشاوران از ۴ تا ۵ سال قبل که بانک ها توان تامین منابع مالی را برای طرح های کشور نداشتند، تلاش کردند تا منابع مالی مورد نیاز را از راه های مختلف تامین کنند؛ بر این اساس علاوه بر بازار سرمایه، راه های مناسب تامین مالی را پیدا کرده اند.

وی افزود: تامین سرمایه از منابع خارجی از جمله راهکارهایی است که مشاوران بانکی برای تامین مالی به کار بسته اند، بر این اساس، در این شکل از تامین مالی، نیازی به تضمین دولتی نیست و تنها تلاش و ابتکار عمل مشاوران بانکی است که بتوانند کار را پیش برند.

صمیمی دهکردی گفت: مشاوران بازارهای مختلفی را بررسی کرده و بر روی آن نیز پروژه های دارای ارزش افزوده بالا را معرفی کرده اند، ضمن اینکه روش های مختلفی نیز به سرمایه گذاران پیشنهاد شده است.

رئیس شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی از به کار بستن راهکارهایی خبر داد که بر مبنای آن، تامین مالی از منابع خارجی، بدون تضمین دولت صورت می گیرد.

به گزارش خبرنگار مهر، سیامک صمیمی دهکردی در نشست تخصصی تامین منابع مالی در حاشیه کیش اینوکس ۲۰۱۷ گفت: برخی پروژه های ایران بدون نیاز به تضامین مالی دولتی، تامین مالی شده که این کار با ابتکار عمل مشاوران بانکی و سرمایه گذاری صورت گرفته است.

کانون بیش از ۲۵۰ مشاور را در زمینه سرمایه گذاری، تعیین صلاحیت و رتبه بندی کرده که همین افراد توانسته اند طرح توجیه فنی و اقتصادی بیش از ۳۵۰۰ میلیارد تومان پروژه اقتصادی را آماده کنند؛ ضمن اینکه بر ۲۵۰۰ طرح نیز نظارت کرده اند.

رئیس شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی، از ۳۵۰۰ طرحی که به بانک ها ارایه کرده اند، کمتر از ۵ درصد از طرح ها معوقات داشته

بانک های درجه یک دنیا با ایران کار نمی کنند

رتبه ۱۷۰ جهان هستیم، این البته عمدتا به مسائل تحریم بانکی برمی گردد که مساله نقل و انتقالات پولی همچنان وجود دارد. وی اظهار داشت: بعد از برجام در اوضاع بانکی و نقل و انتقالات پول مشکل داریم، به این معنا که اصولا بانک های درجه یک دنیا با ما کار نمی کنند و علی رغم اینکه با بالغ بر ۳۰۰ بانک دنیا کار می کنیم، اما به هر حال هنوز هم بانک های کوچک و درجه دو با ایران وارد همکاری می شوند.

این کارشناس ارشد نظام بانکی خاطرنشان کرد: حل مشکل شرکت های در شرف انحلال و ورشکستگی، اصولا مناسب نیست و این مشکلات بسیاری را برای ایران ایجاد کرده است؛ در عین حال رتبه ایران در سهولت کسب و کار نیز اصلا مناسب نیست؛ تمام این ها در شرایطی است که هنوز وضعیت سیاسی و فرهنگی ایران نسبت به سرمایه گذار و نوع نگاه به سرمایه گذاری ها مناسب نیست؛ به این معنا که حقوق کارآفرینان نیز به نحو خوبی در قوانین پیشبینی نشده است.

حاتمی یزد گفت: ساختار اقتصادی ایران دولتی است و دولت فعالیت خود را به سازمان های دولتی تفویض نکرده بلکه سازمان های خصولتی به بدنه اقتصاد چسبیده اند و دو سوم اقتصاد ایران را در بر گرفته اند. این در حالی است که نهادهای قدرتمند از امتیازاتی برخوردار هستند که بخش خصوصی از این امتیازها برخوردار نیست.

وی با تاکید بر اینکه انرژی های نو فرصت خوبی برای سرمایه گذاری و کارآفرینی بخش دولتی و خصوصی و حتی خارجی فراهم می کند، گفت: این فرصت ها شناسایی شده و باید آن را برای سرمایه گذاری مساعد کرد.

کارشناس ارشد نظام بانکی با بیان اینکه بانک های درجه یک دنیا هنوز هم با ایران کار نمی کنند؛ گفت: مشکلات نقل و انتقال پول هنوز رفع نشده است.

به گزارش خبرنگار مهر، احمد حاتمی یزدی در نشست تخصصی تامین منابع مالی خارجی که از سوی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی در حاشیه اینوکس ۲۰۱۷ برگزار شد، گفت: در رتبه جهانی ایران برای توسعه کسب و کار، وضعیت خوبی اکنون وجود ندارد و این وضعیت نسبت به ۱۵ سال قبل، بهتر نشده است؛ به این معنا که در بین ۱۷۰ کشور که شاخص سهولت کسب و کار در آنها بررسی شده، رتبه بالای ۱۰۰ را در جذب سرمایه گذاری داریم، البته اگر مشکلات را بشناسیم، راه حل وجود دارد.

کارشناس ارشد نظام بانکی افزود: در فرآیند یک کسب و کار موفق، باید مشکلات برطرف شود؛ این در حالی است که شروع کسب و کار اعم از ثبت شرکت، دریافت مجوز و تشکیل پرونده های مالیاتی در وضعیت خوبی نیست، به این معنا که امسال در نحوه شروع یک فعالیت اقتصادی، رتبه ۱۰۲ را داریم؛ ضمن اینکه در صدور مجوز رتبه قابل قبولی نسبت به ترکیه داریم.

وی تصریح کرد: دسترسی به برق، یکی از مشکلات است به این معنا که ما در رتبه ۹۴ قرار داریم، ضمن اینکه وضعیت ایران به لحاظ اخذ اعتبار بانکی اصلا خوب نیست؛ این در حالی است که سهامداران خرد و سرمایه گذاران کوچک اصلا وضعیت مناسبی در ایران ندارند و حمایت نمی شوند.

به گفته حاتمی یزد، مساله فساد در تشکیلات اداری، بسیار گسترده است، ضمن اینکه در حوزه تجارت فرامرزی نیز در

برخی پول می دهند توجیه فنی برای طرح هایشان بنویسند

را اصلاح کنیم تا به طور واقعی بتوان گفت که آمادگی جذب سرمایه های خارجی داریم.

مولوی خاطر نشان کرد: برخی مباحث جذب سرمایه های خارجی حتی در هیات مدیره مطرح نشده یا اجماع وجود ندارد؛ ضمن اینکه هیات مدیره در مدیریت شرکت در مورد پروسه جذب سرمایه خارجی بعضاً هیچ تلقی روشنی وجود ندارد.

وی افزود: البته ما معمولاً طرح های خود را به مشاوران می دهیم تا برایمان توجیه فنی و اقتصادی تهیه کنند؛ در حالی که باید طرح را با توجیه فنی و اقتصادی تهیه کنیم نه اینکه برای طرح ها توجیه بنویسیم؛ پس باید برای نوشتن یک پروژه هزینه کنیم؛ یعنی حداقل باید یک درصد از پروژه را به این موضوع اختصاص دهیم.

مولوی گفت: کمتر شرکتی برای مذاکرات تامین مالی، اتاق اطلاعات مالی دارد؛ همچنین ارزش گذاری شرکت نیز به روز انجام نشده است. این در حالی است که تا ارزش شرکت را ندانیم، استراتژی ادغام- تملک را نمی توان داشت.

وی افزود: باید پکیج های سرمایه گذاری را تدوین کرد، البته این کاتالوگ نیست؛ بلکه یک مسیر و روند برای جذب سرمایه گذاری خارجی است؛ این در حالی است که کمتر شرکتی حاضر است برای معرفی پکیج های سرمایه گذاری خود در دنیا هزینه کند. مولوی با بیان اینکه گزارش های مالی باید با زبان بین المللی تدوین شود؛ گفت: وقتی هنوز گزارش های مالی شرکت ها با زبان استاندارد بین المللی تدوین نشده است، نمی توان انتظار جذب سرمایه های خارجی داشت.

یک مشاور تامین مالی بین المللی با بیان اینکه بسیاری از شرکت ها درک دقیقی از جذب سرمایه خارجی و آماده سازی بسترهای لازم برای آن ندارند، گفت: برخی پول می دهند توجیه فنی برای طرح هایشان بنویسند.

دکتر پیمان مولوی در نشست تخصصی تامین منابع مالی خارجی برای بخش خصوصی در حاشیه اینوکس ۲۰۱۷ (پنل تخصصی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی) گفت: اکنون در ایران سرمایه گذاری خارجی، استارتاپ ها و مواردی از این دست مد شده است و حالی که ۱.۷۲ تریلیون دلار جذب سرمایه مستقیم خارجی دنیا در سال ۲۰۱۶ بوده است؛ برخی بازارها ۸۰ هزار میلیارد دلار و حتی ۶۰۰ هزار میلیارد دلار پتانسیل دارند؛ البته اگرچه شرایط سخت است؛ اما باید ایران را کشوری با پتانسیل بالا برای جذب سرمایه های خارجی دانست.

مشاور تامین مالی افزود: اکنون باید بر روی حوزه هایی تمرکز کرد که ایران بر روی آن کنترل دارد؛ البته اکنون هم برخی پروژه های اقتصادی به بهترین شکل با جذب سرمایه های خارجی در ایران در حال رخ دادن است؛ در حالیکه هیچ وقت الگو قرار نمی گیرند؛ تمام این ها در شرایطی است که همه به دنبال گارانتی دولتی و جذب منابع از صندوق توسعه ملی هستند؛ و این ها نشان می دهد که ما هنوز راه را بلد نیستیم.

وی تصریح کرد: اعلام آمادگی شرکت ها برای جذب سرمایه های خارجی، به نوعی لطف به سرمایه گذاران خارجی تلقی می شود، در حالی که ما نیاز به جذب سرمایه خارجی داریم؛ تمام این ها در شرایطی است که باید برخی مسائل

سایه روشن های سرمایه گذاری خارجی در ایران

محبوبه فکوری

اشاره: سرمایه گذاری خارجی در ایران داستان خاص خود را دارد. کشوری جذاب برای سرمایه گذاران که علاوه بر اینکه بازاری ۸۰ میلیون نفری در داخل را پیش روی متقاضی سرمایه گذاری قرار می دهد؛ بلکه با منطقه اطراف، پتانسیل بازار به ۴۰۰ میلیون نفر می رسد؛ اما این تنها مزیت سرمایه گذاری در ایران نیست؛ بلکه جذابیت هایی همچون انرژی ارزان، آب و هوای چهار فصل و مواردی از این دست را هم نباید نادیده گرفت. باز هم این، تنها وجه سرمایه گذاری در ایران و الزامات مورد نیاز برای متقاضیان آن نیست؛ بلکه زیر ساخت ها، رتبه کسب و کار ایران در فضای بین المللی، نرخ ارز، چالش های نیروی کار و تامین اجتماعی و به طور کلی، سیاست های کلان اقتصاد ایران را هم باید به عنوان فاکتورهای اثرگذار در ایران رابطه دید.

که علاوه بر آنکه تامین مالی را برای پروژه های مختلف کشور صورت دهند، سود مناسبی را هم برای خود به دست آورند. هر چه باشد، ایران کشوری است که جذابیت های بسیاری برای سرمایه گذاران دارد و اگر شرایط اندکی مساعد شود، حتما می تواند یکی از کشورهای پیشرو در حوزه جذب سرمایه و حتی اقتصاد در دنیا باشد.

برجام و جذب سرمایه خارجی در ایران نکته حائز اهمیت در این میان آن است که این روزها، اهمیت سرمایه گذاری خارجی برای هیچ کس پوشیده نیست و همه به این نتیجه رسیده اند، با توجه به منابع محدودی که در کشور به لحاظ مالی وجود دارد، شرایط به گونه ای است که بازوی سرمایه گذاری خارجی می تواند یاری رسان تامین منابع برای

به گزارش خبرنگار نامه فرهنگ، تامین مالی، این روزها به یکی از چالش های اصلی بخش تولید کشور تبدیل شده و همه در تلاشند تا بتوانند به نوعی، منابع مالی محدود کشور را به سمت پروژه های طراحی شده خود، بکشانند. موضوعی که رد پای آن را حتی در بودجه های سنواتی نیز می توان به خوبی دید؛ به خصوص در بودجه سال ۹۷ که از هم اکنون، بحث ها بر سر چگونگی بازتوزیع درآمدهای ناشی از فروش نفت بالا گرفته و فکر همه را به خود مشغول کرده است.

البته سال هاست که ایران در حوزه تامین مالی و فروش نفت به عنوان یکی از مهمترین منابع درآمدی خود، دچار مشکل است و با اقتصاد نفت محور خود، نتوانسته راهحلی برای آن پیدا کند؛ مگر اینکه به سمت جذب سرمایه های خارجی و سرمایه گذارانی برود

دستیابی به رشد اقتصادی پایدار باشد. به خصوص اینکه اکنون فرصت برجام پیش روی اقتصاد ایران قرار گرفته و این امر، مسلماً آثار مثبتی بر نوع نگاه سرمایه گذاران درباره ایران داشته و لذا، فضای اقتصادی خوبی برای همکاری های بین المللی فراهم شده است.

دولت نیز البته اقدامات مناسبی در راستای تسهیل جذب سرمایه گذاری خارجی در این چند سال انجام داده که مستلزم پیگیری است تا به سرانجام برسد؛ اما برای بسط روابط اقتصادی بیشتر، زمان لازم است. در این میان، موضوع مهمی که باید در نظر گرفت این است که طی سال های تحریم، بسترهای لازم برای جذب سرمایه گذاری خارجی آنطور که باید فراهم نشده است و لذا امنیت سرمایه گذاری محقق نیست؛ بنابراین لازم است تا دولت با همکاری بخش خصوصی، با تدوین نقشه راه اصولی به آمادسازی بسترهای لازم برای جذب سرمایه گذاری خارجی پردازد تا زمینه تسهیل این مهم فراهم آید.

از سوی دیگر لازم است تا کشور به یکسری از قوانین و مقررات بین المللی پایبند باشد که از جمله آن، رعایت استانداردهای بانکی و حسابرسی بین المللی، FATF و پیوستن به سازمان جهانی تجارت است. در این میان، شرکت های سرمایه گذار می توانند دسترسی لازم به بازارهای صادراتی برای کالاها و برخی از خدماتی را داشته باشند که هم اکنون، در کشور میزبان تولید میشود؛ این مسیر به آنها کمک خواهد کرد که از بازارهای داخلی به بازارهای بین المللی روی آورند و به سمت فعالیت های جدید رهنمون شوند؛ نکته قابل اهمیت آنکه جلب سرمایه گذاری مستقیم خارجی و افزایش حجم و تنوع صادرات و در نتیجه افزایش قابلیت رقابت صادرات، فینفسه هدف نهایی نیست؛ بلکه وسیله ای است برای نیل به هدف مهمتر یعنی توسعه کشور؛ بنابراین سیاست جلب سرمایه باید معطوف به جلب سرمایه هایی باشد که مکمل استراتژی توسعه کشور واقع شوند. در این میان، به نظر میرسد که اولویت های سرمایه گذاری در ایران می باید به بخش هایی که مزیت نسبی دارند، برگردد و از نظر ورود فناوری و طرح های جدید به کشور و رشد صنعت، مزیت نسبی اقتصادی داشته باشند.

همچنین لازم است تا با ارتقای کیفیت و رعایت استاندارد جهانی، صادرات خود را فزونی بخشیم، در این راستا الگوبرداری از تجربه کشورهای موفق مثل چین، می تواند گام موثری برای نیل به اهداف پیش گفته باشد. بررسی تجربه موفق دو کشور چین

و برزیل در جذب سرمایه خارجی نشان می دهد این دو کشور ضمن مهیا کردن شرایط لازم برای سرمایه گذاران، سیاست ها و مشوق های ترجیحی را اعمال می کنند و با سعی بر رقابتی کردن ظرفیت ها و توانمندی های شرکت های داخلی از طریق مشارکت با شرکت های بین المللی، عملکرد بهتری در بازارهای داخلی پیدا می کنند و هم قادر به صادرات به بازارهای جهانی می شوند. همزمان با حرکت بخش دولتی به سمت فراهم کردن بسترهای لازم جذب سرمایه گذار، اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی رسالت ویژه ای در راستای بهبود محیط کسب و کار و تسهیل بستر سرمایه گذاری خارجی دارد.

این مهم از دو طریق ارائه خدمات مشاوره ای لازم به سرمایه گذاران و پیگیری موانع و مشکلات موجود و تلاش جهت رفع آن، دنبال می شود که در مورد طبق نخست کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی نیز به عنوان نهاد انتظامی مشاوران سرمایه گذاری، در چارچوب راهبرد ظرفیت سازی و توسعه بازار، و ایفای نقشی شایسته در مسیر جذب سرمایه های خارجی، مدت هاست که کار مطالعه جدی و کارشناسی پیرامون ایجاد و توسعه مرکز ارائه خدمات مشاوره خارجی را در دستور کار خود دارد و بر این باور است که در صورت وجود اراده ای سیاسی برای نقش دهی به بخش خصوصی در این زمینه، این نهاد موفق به ارائه خدمات اثرگذاری در این حوزه خواهد شد.

طریق دوم نیز، اقداماتی مانند برگزاری دوره های آموزشی درحوزه سرمایه گذاری، جمع آوری فرصت های سرمایه گذاری موجود، اطلاع رسانی صحیح از وضعیت ایران، تدوین مشوق های سرمایه گذاری، اصلاح قوانین مغل سرمایه گذاری و پیشنهاد به مراجع قانون گذاری جهت تسهیل فرایند جذب سرمایه گذاری خارجی است.

هیات سرمایه گذاری در نیمه اول امسال چه کرد؟ اکنون آمارها، نشانگر آن است که در چهار ساله دولت یازدهم مجموعاً ۹ میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی جذب شده که از متوسط سالانه ۲.۲ میلیارد دلار خبر می دهد. با این حال طبق برنامه در پایان دولت دوازدهم باید سالانه شش میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی در دستور کار قرار گیرد که تا سال ۱۴۰۰ رقمی معادل ۲۴ میلیارد دلار می شود.

طی شش ماهه نخست امسال ۳۳ مورد طرح صنعتی، معدنی و تجاری در هیات سرمایه گذاری خارجی مدنظر قرار گرفته که این رقم در مدت

مشابه سال گذشته ۲۴ مورد بوده است. بنابراین طرح های صنعتی، معدنی و تجاری مصوب در هیات سرمایه گذاری خارجی با رشد ۲۸ درصدی در شش ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت سال قبل روبرو شده است.

حجم کل سرمایه گذاری خارجی در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۵ معادل یک میلیارد و ۱۵۶ میلیون و ۳۳۶ هزار دلار بوده که این رقم در شش ماهه نخست سال جاری به یک میلیارد و ۸۳۰ میلیون و ۷۷۹ هزار دلار افزایش یافته که نشان دهنده رشد ۳۷ درصدی در میزان سرمایه گذاری خارجی است.

بر این اساس، از ابتدای دولت یازدهم تاکنون ۱۱ میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی صورت گرفته که از ابتدای دولت دوازدهم تاکنون این رقم معادل دو میلیارد دلار بوده و ۹ میلیارد دلار نیز مربوط به دولت یازدهم است.

در دوره کوتاهی که از دولت دوازدهم گذشته است، حدود ۲.۷ میلیارد دلار پروانه سرمایه گذاری خارجی تصویب و به سرمایه گذاران خارجی در بخش صنعت و معدن ابلاغ شده است.

سهم صنعت از سرمایه گذاری خارجی چه بود؟ البته برخی وزرا هم آمارهایی را در این رابطه ارایه می دهند که بر اساس آن، از مجموع ۷.۴ میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی جذب شده در دولت یازدهم، حدود ۶۴ درصد آن متعلق به بخش صنعت و معدن بوده است. محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت هم می گوید در دوره کوتاهی که از دولت دوازدهم گذشته است، حدود ۲.۷ میلیارد دلار پروانه سرمایه گذاری خارجی در شورای سرمایه گذاری تصویب و به سرمایه گذاران خارجی ابلاغ شده است.

وی تصریح می کند: منابع مالی و ماشین آلات این حجم از سرمایه گذاری هایی که قرار است در ایران انجام شود، به تدریج در حال ورود به کشور است تا شاهد سرمایه گذاری های خارجی در بخش های مختلف صنعتی در درون کشور باشیم؛ اما یک بخش ویژه برای جلب و حمایت از سرمایه گذاران خارجی در مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت ایجاد کرده ایم تا بسترها برای ورود و جذب سرمایه گذاری خارجی فراهم شود.

به هرحال اکنون، ایران بستری امن برای جذب سرمایه های خارجی است، اما باید زیرساخت های آن هم فراهم شود و جذابیت ها به نحوی گرد هم آیند که یک سرمایه گذار خارجی، ایران را به سایر کشورهای منطقه ترجیح دهد.

پیش شرط های سرمایه گذاری خارجی در اقتصاد ایران

سید حسین سلیمی

محمد خزاعی

محبوبه فکوری

اشاره: شرط و شروط های سرمایه گذاری برای ورود سرمایه هایشان به ایران کم نیست؛ در واقع، آنها امنیت بیشتر را در اقتصاد ایران طلب می کنند و بر این باورند که باید همه چیز را بر مبنای تضمینی در ایران پایه گذاری کنند که سرمایه آنها را به لحاظ سودآوری، به سرمنزل مقصود برساند و در عین حال، شرایط به نحوی پیش رود که خروج اصل و سود سرمایه برای سرمایه گذاران، کاملاً عملیاتی باشد. اینگونه است که هر نوع سرمایه گذاری برای سرمایه گذاران خارجی باید به نوعی تضمین شده و از همه مهمتر ایمن و سودآور باشد.

به همین روال پایه گذاری شده است. در واقع، بر اساس برنامه ششم توسعه، قرار بر این است که هر سال از دوره اجرای این برنامه، ۱۵ میلیارد دلار سرمایه خارجی وارد کشور شود و در نهایت، در طول سال های برنامه پنج ساله، ۷۵ میلیارد دلار سرمایه جذب شود. این در حالی است که در هر بودجه سنواتی به عنوان یک برش از برنامه ششم توسعه، ۱۵ میلیارد دلار سرمایه خارجی باید جذب شود که این موضوع در بودجه سال ۹۷ کل کشور هم برنامه ریزی شده است.

اما بعد از امضای توافق نامه هسته ای میان ایران و کشورهای ۵+۱، بسیاری از سرمایه گذاران خارجی رغبت پیدا کردند که برای اطلاع از آخرین وضعیت اقتصاد ایران و مجموعه قوانین و مقرراتی که در این راستا وجود دارد، به ایران سفر کنند، بر همین اساس بود که بعد از برجام، قدم های خوبی برای جذب سرمایه های خارجی برداشته شد و حدود ۱۳ میلیارد دلار

به گزارش خبرنگار نامه فرهنگ، سرمایه گذاری خارجی در هر جای دنیا که باشد باید ها و نبایدهای خاص خود را دارد. این شاید یک مثال مناسب برای سرمایه گذاری و سرمایه گذاران در هر کشوری باشد که هر جا که امنیت اقتصادی تضمین نشود، سرمایه گذاری رجوع نمی کند؛ پس اولین نکته برای جذب سرمایه در هر کشوری این است که بتوان شرایط را به لحاظ اقتصادی تضمین کرد. در این میان فاکتورهای زیادی از جمله عوامل مرتبط با حوزه اقتصاد کلان به چشم می خورد که نمونه آن مسائلی از جمله تورم، ثبات قوانین و مقررات، حذف مجوزهای زاید و نرخ ارز است که از جمله فاکتورهای مدنظر سرمایه گذاران چه در حوزه داخلی و چه در حوزه خارجی به شمار می آید.

در این میان، جذب سرمایه های خارجی یکی از اولویت های اصلی اقتصاد ایران است که بر مبنای آن، برنامه ششم توسعه نیز

سرمایه گذاری خارجی مصوب بعد از برجام در کشور صورت گرفت.

در این میان حتی حسن روحانی، رئیس جمهوری اسلامی ایران نیز بارها و بارها اعلام کرد که باید جذب سرمایه های خارجی در کشور افزایش یابد و در این راستا، با اینکه بانک ها نقش مهمی در اقتصاد ایران دارند، اما هنوز اقتصاد ما بانکی است و باید جذب سرمایه های خارجی نیز در کنار آن تقویت شود، این در حالی است که بازار سرمایه هم باید به میدان بیاید و بخشی از سهم اقتصاد را به دوش بکشد. بر این اساس است که دولت برنامه ریزی کرده تا در سال ۹۶ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به بنگاه های کوچک و زود بازده ارائه شود.

صحبت های رئیس جمهور در شرایطی است که بانک ها سرمایه کمی دارند و دیگر اینکه این روزها وارد رقابت ناسالمی شده اند که باید جلو آن را گرفت و اکنون یک بانک با برنامه ریزی پشت پرده دنبال سود بیشتری است و تصمیم می گیرد تا سپرده های بانک دیگر را به بانک خود بکشاند.

در کنار این، مشکلاتی در بخش بانک ها و موسسات غیرمجاز وجود داشت که گام هایی برای رفع آنها برداشته شد، بانک ها هم باید دیگر دست از بنگاهداری بردارند زیرا بانک های ما این روزها بنگاه داری هم می کنند، در مورد سود تسهیلات بالای ۲۰ درصد می توان اینگونه گفت که فرد سرمایه گذار چقدر باید سود داشته باشد که ۲۰ درصد را به بانک بدهد.

حال هم که رئیس جمهور می گوید برای توسعه و جذب سرمایه گذاری خارجی، بانک ها باید وارد عمل شوند باید سود تسهیلات بانکی پایین بیاید. بیشتر سود بین بانکی از ۲۹ درصد به ۱۹ درصد رسیده بود، یکی از برنامه ها ساماندهی بانک ها و رفع رقابت ناصحیح و جلوگیری از انحصاری کردن معاملات و جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی خواهد بود.

در این میان جذب سرمایه گذاری خارجی در دولت تدبیر و امید نشانگر رونق و رشد چشمگیر است. محمد خزاعی، رئیس کل سازمان سرمایه گذاری و کمک های فنی اقتصادی گفت: از ابتدای دولت یازدهم تاکنون حدود ۱۴ میلیارد دلار سرمایه خارجی جذب شده است. از این میزان ۱۲ میلیارد دلار به صورت سرمایه گذاری مستقیم FDI و دیگر روش ها بوده است.

وی اعلام می کند که پس از مدتها مذاکره چند موافقتنامه مالی نهایی شد و به امضاء بانک های عامل کشور رسید که نخستین آن خط اعتباری ۸

میلیارد یورویی کره جنوبی بود که می تواند در طرح های بخش خصوصی و دولتی استفاده شود.

خزاعی به امضای موافقتنامه سرمایه گذاری ۱۰ میلیارد دلاری خط اعتباری با موسسه مالی سیتیک چین اشاره کرده و یادآور می شود: قرارداد اعتباری یک میلیارد یورویی در سه هفته اخیر با بزرگترین بانک اتریش (اوبر بانک) نهایی شد و آخرین آن هم خط اعتباری قابل تمدید و گردشی با دنسکه بانک دانمارک به ارزش ۵۰۰ میلیون یورو است.

رئیس کل سازمان سرمایه گذاری و کمک های فنی اقتصادی به امضاء موافقت نامه مالی با روسیه که بخشی از آن تامین کننده اعتبار پروژه بزرگ احداث نیروگاه در جنوب کشور است اشاره کرد و گفت: خط اعتباری دیگری هم هند برای توسعه چابهار اختصاص داده است. به گفته خزاعی علاوه بر این ها موارد دیگری هم بین بانک مرکزی با دو تا سه کشور اروپایی و آسیایی در حال مذاکره است که امید می رود بر میزان سرمایه گذاری خارجی کشور بی افزاید.

در این بین، وزارت اقتصاد نیز در گزارش صد روزه خود اعلام کرده که تامین ۵/۲۸ میلیارد دلار سرمایه خارجی در سایه بازگشت به نظام اقتصادی بین المللی صورت گرفته است. در ۱۰۰ روز نخست فعالیت دولت دوازدهم بنا بر گزارش سازمان سرمایه گذاری و کمک های فنی و اقتصادی ایران، ۵۷ طرح جدید با حجم سرمایه ای بالغ بر ۵ میلیارد و ۳۹۳ میلیون دلار مصوب شده و همچنین ۲۲۸ میلیون دلار نیز جهت افزایش سرمایه گذاری طرح های موجود، مورد تایید قرار گرفته است.

علاوه بر این مبلغ یعنی ۵ میلیارد و ۶۲۱ میلیون دلار، بیش از ۲۳ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار قرارداد فاینانس نیز، جهت بهره برداری بخش دولتی و خصوصی در مشارکت با نهادهای مالی بین المللی نهایی شده و آماده دریافت است.

لازم به ذکر است همه مبالغ به صورت خالص بوده و طرح هایی که به دلایل فنی مجوز آنها در این مدت باطل شده، از حجم سرمایه گذاری جلب شده، کسر گردیده است.

سیدحسین سلیمی، رئیس انجمن سرمایه گذاری های مشترک ایرانی و خارجی اتاق بازرگانی ایران می گوید: در فاصله سال های ۹۴ تا ۹۶ تعداد درخواست های سرمایه گذاری خارجی در ایران نسبت به سال قبل، حدود سه تا چهار برابر شده است و تا به امروز، حدود ۵۰ درصد یعنی ۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی صورت گرفته است. این آمار نشان می دهد که بعد از برجام، عملیات

دریافت مجوزها از سوی سرمایه گذاران خارجی سیر صعودی داشته است.

وی می افزاید: البته انجام پروژه های سرمایه گذاری در سال ۹۶ با وجود درخواست حدود یازده میلیارد دلاری هنوز به طور کامل عملیاتی نشده است و در چهارماه آتی متوجه خواهیم شد که از این مبلغ، چه میزان وارد کشور شده و به اصطلاح روی زمین نشست است. اما باید به این نکته هم توجه داشت که از آنجایی که دولت رشد سالانه ۸ درصدی را هدف گذاری کرده است، باید سرمایه گذاری را به طریق خارجی و داخلی مورد پیگیری قرار داد، اما از آنجایی که میزان سرمایه های داخلی محدود است، باید بر روی سرمایه گذاری های خارجی هم متمرکز شد.

سلیمی می گوید: موضوع اصلی برای هر سرمایه گذار، ثبات اقتصادی است که باید به بهترین شکل فراهم شود، حال این ثبات اقتصادی را می توان در سیاست هایی همچون تورم، نرخ ارز، قوانین و مقررات و مواردی از این دست جستجو کرد و انتظار داشت که با ثبات در این شاخص ها و البته همخوانی آنها با استانداردهای بین المللی، زمینه ساز ورود سرمایه گذاران خارجی به کشور شد. البته باید توجه داشت که مقوله ثبات سیاسی نیز از جمله مواردی است که باید به آن به شکل مقتضی دقت نظر داشت.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران خاطرنشان می کند: ایران به لحاظ امنیت در منطقه، شرایط خوبی را دارد ولی باید از نظر امنیت اقتصادی به وضعیت بهتری دست یافت. این در حالی است که سرمایه گذار باید در زمان سرمایه گذاری خود، بتواند چشم انداز اقتصاد ایران در بیست ساله آینده را نیز مدنظر داشته باشد.

صحبت های سلیمی در شرایطی مطرح می شود که علاوه بر فاکتورهای مذکور، موضوع نقل و انتقالات پول را هم باید از طریق سیستم بانکی پیش برد. این در حالی است که استفاده از صرافی ها و روش های غیربانکی برای نقل و انتقالات پولی، هزینه بالایی را به سرمایه گذار وارد می کند که بعضا ۸ تا ده درصد در برخی از موارد، سرمایه گذاران باید بابت هزینه نقل و انتقال به صرافی ها بپردازند که این موضوع، ممکن است کار را با مشکل مواجه کند.

در شرایطی که داشتن قوانین بانکی منطبق با قوانین بین المللی نظام بانکی، یکی از ضروریات جذب سرمایه گذاری خارجی است، حتی اکنون که مشکلات تحریم تا حدودی برطرف شده هنوز هم نظام بانکی ایران نتوانسته خود را با قواعد بین المللی تطبیق دهد که این خود، کار را با مشکل مواجه می سازد.

حضور سرمایه گذاران خارجی در کشور؛ تنها راه اشتغال زایی

مدیر عامل شرکت مهندسین مشاور پولاد با بیان این مطلب که ایجاد اشتغال در کشور راهی جز جذب سرمایه گذار خارجی ندارد به لزوم ارتقای دانش شرکت های فعال در زمینه خدمات مشاوره سرمایه گذاری تأکید کرد.

محمدرضا بلورانی با اشاره به قوانین خوب کشور برای بهره گیری از سرمایه های خارجی گفت: بازسازی یعنی توسعه کارخانه های قدیمی به منظور توانمند سازی آنها برای حضور در بازار جهانی و رقابت با محصولات مشابه. برای این کار لازم است، وضعیت فعلی طرح ها را شناخت. در حال حاضر ۴۰۰ هزار میلیارد تومان طرح نیمه تمام در کشور وجود دارد. در تجربه ای که با شرکت های خارجی داشته ایم به این نتیجه رسیدیم که با عارضه یابی می توان این طرح ها را احیا کرد.

بلورانی افزود: قانون دیگری وجود دارد که آقای جهانگیری در زمان وزارت در صنعت، معدن و تجارت، این مسئله را پیگیری کردند قانون استفاده از حداکثر توان اجرایی کشور است ما در این زمینه نیز اقدامات بسیاری را انجام داده ایم.

وی تصریح کرد: شرایط اجرایی پروژه ها باید به صورتی باشد که از حداکثر توان فنی استفاده شود. در حال حاضر بسیاری از کارخانه های ماشین سازی کشور غیر فعال هستند؛ شرکت های خارجی می توانند از این قوانین استفاده کنند و با برند خودشان به ایران آمده و تولید در این کارخانه ها را از سر گیرند. این همان کاری است که امروز در کره، مالزی، ترکیه و... انجام می شود. این اتفاق هم اقتصاد کشور را سامان می دهد و می تواند اشتغال

را ایجاد کند.

بلورانی بیان کرد: مزیت دیگر سرمایه گذاری مشترک با شرکت های خارجی است که به همراه سرمایه گذاری خارجی تکنولوژی و مدیریت آن به ایران می آید. البته در این طرح ۹۵ درصد نیروهای انسانی شاغل از کشوری است که سرمایه گذار به آن وارد می شود.

بلورانی با بیان این مطلب که شرکت های ایرانی بیشتر به سمت زنجیره فولاد حرکت کرده و کمتر در زمینه ساخت ماشین آلات وارد شده اند، گفت: امکانات کشور پاسخگوی ساخت تجهیزات نیست در نتیجه باید رابطه خود را با شرکت های بزرگ دنیا تقویت کنیم. در این زمینه باید مجلس و دولت کمک کنند. بلورانی تصریح کرد: دولت یازدهم و دوازدهم به خصوص پس از امضای برجام به لزوم استفاده از سرمایه گذار خارجی تأکید دارد، آن هم سرمایه گذاری که همراه با تکنولوژی خارجی به ایران بیاید و از جمعیت فعال کشور استفاده کرده، محصول را به قصد صادرات به خارج تولید کند. در واقع انتقال تکنولوژی و توسعه صادرات و اشتغال امر بسیار مهمی است که دولت به آن تأکید دارد.

به گفته وی، برای رسیدن به این اهداف لازم است شرکت ها با کوشش در راستای رشد دانش فنی، آماده همکاری با سرمایه گذاران خارجی باشند.

ایرنا: رئیس شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی خبر داد • مرکزیت بخشیدن به خدمات مشاوره سرمایه گذاری خارجی در کانون • دولت موانع قانونی را رفع کند

گفت: در سه سال گذشته مشاوران عضو کانون توجه فنی و اقتصادی بیش از سه هزار طرح به ارزش ۱۴۰ هزار میلیارد تومان و نیز گزارش نظارتی نزدیک به هزار طرح را برای بانک ها انجام داده اند.

وی ادامه داد: با توجه به پروژه های متعددی که در کشور وجود دارد، اکنون کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی به این واقعیت رسیده است که خود را برای جذب سرمایه خارجی و معرفی پروژه ها به سرمایه گذاران خارجی آماده کند.

رئیس شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی با یادآوری اینکه با وجود جذب منابع فاینانس از سوی دولت در ماه های اخیر، این منابع بیشتر صرف پروژه های عمرانی دولت می شود، گفت: طبق مطالعه ای که موسسه مکنزی درباره اقتصاد ایران انجام داده، ایران پتانسیل جذب هزار میلیارد دلار سرمایه خارجی را دارد که می توان از این فرصت استفاده کرد.

صمیمی ادامه داد: البته در مسیر جذب سرمایه گذار و منابع خارجی برای بخش خصوصی موانعی نیز وجود دارد که از جمله می توان به امتناع بانک ها برای صدور ضمانت نامه های ارزی برای بخش خصوصی اشاره کرد.

وی در عین حال گفت: البته با توجه به محدودیت هایی که دولت و بانک ها در جذب منابع خارجی و فاینانس ها دارند، بخش خصوصی می تواند، این مسیر را به شیوه های مختلف مشارکت خارجی باز کند که این امر نیاز به آن دارد که

تهران - ایرنا - رئیس شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی از تصمیم این نهاد برای مرکزیت بخشیدن به خدمات مشاوره سرمایه گذاری خارجی با رویکرد سهیم شدن بخش خصوصی در جذب منابع خارجی در کانون خبر داد و ابراز امیدواری کرد که دولت در این مسیر نه تنها سنگ اندازی نکند بلکه موانع قانونی را نیز برطرف کند.

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایرنا، «سیامک صمیمی دهکردی» روز شنبه ۶ آبان در نشست با خبرنگاران درباره علت این تصمیم کانون گفت: پس از رفع تحریم ها، دولت به دنبال جذب سرمایه گذاری خارجی به دو شیوه سرمایه گذاری مستقیم و یا فاینانس است که هر دو مورد نیازمند ارایه تضمین های دولتی و نیز پروسه طولانی جذب هستند.

وی با یادآوری اینکه با وجود رفع تحریم ها هنوز ایران در جذب منابع خارجی محدودیت های زیادی بویژه در عرصه بانکی و فاینانس دارد، گفت: پیشنهاد کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی این است که روند جذب منابع خارجی پروژه محور باشد یعنی اینکه بخش خصوصی پروژه هایی که قابلیت جذب سرمایه خارجی را دارند، عرضه و به شیوه های مختلفی از جمله مشارکت خارجی، منابع را جذب کند.

صمیمی با یادآوری اینکه در شرایط کنونی بسیاری از پروژه های بخش خصوصی به دلیل محدودیت منابع بانک ها و صندوق توسعه ملی، متوقف شده اند،

در ۱۱ آبان خبر داد و گفت: در این نشست قرار است راه های تامین مالی خارجی بخش خصوصی با حضور صاحب نظران به بحث گذاشته شود. نمایشگاه کیش اینوکس ۲۰۱۷ از هشتم تا یازدهم آبان ماه جاری در جزیره کیش برگزار شد.

بانک ها انحصار تامین مالی را در اختیار دارند

"سعید داوری فر" عضو سابق شورای عالی کانون با انتقاد از اقدام برخی سازمان های دولتی در ایجاد دفاتر جذب سرمایه خارجی، تاکید کرد: دولت به دلیل نقش اجرایی و بوروکراتیک خود، این بار سعی کرده به جای سیاستگذار به عنوان مجری جذب سرمایه خارجی وارد عمل شود و این اقدام تنها به ایجاد یک تشکیلات غیرکارا منجر خواهد شد.

وی با برشمردن موانع سیاسی در جذب فاینانس برای دولت ها اظهار داشت: یکی از شیوه های مورد نظر کانون، معرفی پروژه های بخش خصوصی به سرمایه گذار خارجی است اما در این مسیر با مشکل تضمین سرمایه گذاری ها رو به روست.

داوری فر با یادآوری اینکه بانک مرکزی اجازه این تضمین و تعهد بازپرداخت خارجی را به بخش خصوصی نمی دهد، گفت: به نظر می رسد بانک های داخلی که انحصار تامین مالی کشور را در اختیار دارند، نمی خواهند این انحصار از دستشان خارج شود.

وی این اقدام را به معنی جا به جایی پول در سیستم غیر شفاف و غیربانکی ندانست اما گفت: معتقدیم که باید منشأ پول شفاف و از کانال بانکی انجام شود اما مشکل در انتقال تضمین ها به خارج از کشور است که باید برای آن راه حلی یافت.

این عضو سابق شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی، تولی گری دولت در این عرصه را به معنی کند شدن فرآیندهای جذب سرمایه خارجی تعبیر کرد و گفت: برای موفقیت در جذب منابع خارجی باید به سرعت مجوزها صادر شود.

داوری فر تاکید کرد: کانون مشاوران می تواند به عنوان پنجره واحد بازوی سرمایه گذاری خارجی در کشور باشد.

وی با یادآوری اینکه بسیاری از شرکت های خصوصی با سرمایه شخصی خود به عرصه تجارت بین الملل ورود کرده اند و اکنون زمینه های لازم را برای جذب منابع مالی خارجی دارند، ابراز امیدواری کرد که کانون مشاوران اعتباری بتواند این سرمایه ها را در مسیر درست هدایت کند.

داوری فر در ادامه مسیر جذب سرمایه خارجی را یکطرفه ندانست و گفت: در هیچ کجای دنیا اینگونه نیست که جذب سرمایه یکطرفه باشد و کشورها به تناسب جذب سرمایه خارجی، در خارج از کشور، خود نیز سرمایه گذاری انجام می دهند.

این مشاور سرمایه گذاری یادآور شد: در برنامه سوم توسعه بر موضوع سرمایه گذاری ایران در خارج از کشور تاکید شد اما به آن توجهی نشد زیرا تصور بر این بود که در داخل بیشتر به

دولت به بخش خصوصی اجازه دهد با محوریت پروژه هایی که در دست دارد، سرمایه خارجی جذب کند.

وی در عین حال از موازی کاری دولت در این عرصه گلایه کرد و گفت: شاهد آن هستیم که وزارتخانه ها و سازمان های دولتی اقدام به تاسیس کانون جذب سرمایه گذاری خارجی کرده اند تا راهی برای جذب منابع خارجی برای پروژه های خود بیابند در حالی که با توجه به تداوم محدودیت های بانکی و مالی برای ایران و نیز برخی موانع سیاسی، این اقدام ها پروژه های وزارتخانه ها را به بن بست می کشاند.

رئیس شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی با بیان اینکه کشورهایی چون آمریکا به صراحت می گویند که ایران نباید قادر به جذب منابع خارجی باشد، اظهار داشت: حال که در مسیر جذب فاینانس سنگ اندازی می شود و سعی می کنند کانال های رسمی را ببندند، می توان کانال های دیگر جذب سرمایه خارجی را باز و فعال کرد.

صمیمی گفت: لازمه این کار این است که دولت اجازه دهد مسیر بخش خصوصی در حوزه سرمایه گذاری خارجی باز شود.

وی نرخ بالای بازگشت سرمایه گذاری در ایران و تعهد دولت و بخش خصوصی ایران در بازگرداندن منابع بدون ایجاد مشکل را دو امتیاز ایران برای سرمایه گذاران خارجی برشمرد

صمیمی دهکردی نرخ بالای بازگشت سرمایه گذاری در ایران و تعهد دولت و بخش خصوصی ایران در بازگرداندن منابع بدون ایجاد مشکل را دو امتیاز ایران برای سرمایه گذاران خارجی برشمرد و گفت: این فاکتور مهمی است که سرمایه گذاران خارجی در گذشته توانسته اند، منابع خود را در صورت صدور رای دادگاه، پس بگیرند.

و گفت: این فاکتور مهمی است که سرمایه گذاران خارجی در گذشته توانسته اند، منابع خود را در صورت صدور رای دادگاه، پس بگیرند.

وی با بیان اینکه هر جا به بخش خصوصی میدان داده شده، مسیر اقتصاد هموار شده است، به صنعت سیمان اشاره کرد و گفت: برای نمونه در گذشته ظرفیت تولید سیمان در کشور ۳۰ میلیون تن بود اما وقتی دولت فضای لازم را برای تحرک بخش خصوصی در این بخش فراهم کرد، این ظرفیت ظرف ۴ سال به ۴۵ میلیون تن رسید.

صمیمی با تاکید بر اینکه بخش خصوصی ایران حتی بدون صدور ضمانت نامه بانکی هم قادر است سرمایه خارجی جذب کند، گفت: از دولت می خواهیم که موازی کاری نکند زیرا این کار می تواند پروژه ها را دچار وقفه کند.

وی از برگزاری نشست تخصصی تامین منابع مالی خارجی برای بخش خصوصی در حاشیه نمایشگاه «کیش اینوکس»

سرمایه گذاری نیاز داریم.

وی همچنین به تجربه ایران در خرید سهام شرکت های بزرگ و صاحب فناوری در دهه های گذشته اشاره کرد و گفت: متأسفانه از این دارایی به عنوان ابزاری برای انتقال تکنولوژی استفاده نشد و بعدها نه تنها سهام را از دست دادیم حتی به منابع مالی حاصل از فروش سهام در زمان مقرر هم دسترسی نداشتیم.

سرمایه گذاری خارجی به جذب فاینانس محدود نشود
"هما سادات گوشه" عضو شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی نیز در

سعید داوری فر: دولت به دلیل نقش اجرایی و بوروکراتیک خود، این بار سعی کرده به جای سیاستگذار به عنوان مجری جذب سرمایه خارجی وارد عمل شود و این اقدام تنها به ایجاد یک تشکیلات غیر کارا منجر خواهد شد. کانون مشاوران می تواند به عنوان پنجره واحد بازوی سرمایه گذاری خارجی در کشور باشد.

این نشست با بیان اینکه می توان با اندکی خلاقیت، مشکل جذب سرمایه خارجی را حل کرد، گفت: نباید ورود سرمایه خارجی را به قراردادهای فاینانس و یا سرمایه گذاری های مستقیم و کلان محدود کنیم در حالی که پروژه های بسیاری بویژه در عرصه انرژی های تجدیدپذیر وجود دارد که سرمایه گذاران خارجی حاضر به حضور در این بخش ها هستند.

وی در عین حال علت تمایل سرمایه گذار خارجی برای حضور در بخش انرژی های تجدید پذیر ایران را خرید تضمینی محصول آنها از سوی دولت دانست و گفت: نداشتن شناخت کافی از بخش خصوصی ایران و توان واقعی آن یکی از موانع موجود در مسیر توسعه اقتصاد ایران و گره خوردن آن به اقتصاد جهانی است.

وی یادآور شد که حتی هیات های تجاری اتاق های بازرگانی ایران نیز در سفرها و مراودات تجاری خود، زبان گویای بخش دولتی و توان آن هستند و کمتر به بخش خصوصی توجه می کنند و در کنار آن نبود یا ضعف رایزنان بازرگانی ایران در دنیا نیز سبب شده تا بخش خصوصی ایران برای شرکت ها و سرمایه گذاران خارجی ناشناخته بماند.

این مشاور سرمایه گذاری، استفاده از ظرفیت خالی کارخانجات فعلی با رویکرد صادرات و به روزآوری

فناوری های تولید، ادغام یا تملک واحدهای تولیدی تعطیل شده، تسهیم طرف خارجی در بازار مصرف، فروش سهام شرکت ها و نیز تولید برندهای معتبر خارجی و تبدیل شدن ایران به مرکز تولید و صادرات محصولات آن در منطقه را از جمله شیوه های نوین جذب سرمایه گذاری خارجی دانست.

گوشه با بیان اینکه از محدودیت های دولت در زمینه بودجه های عمرانی اطلاع داریم و از این رو جذب فاینانس ها و سرمایه گذاران خارجی برای اجرای این پروژه ها را راهی برای رفع محدودیت در این عرصه می دانیم، گفت: می توان بخشی از امور مربوط به جذب سرمایه خارجی را به بخش خصوصی واگذار کرد تا اقتصاد را به حرکت درآورد و در زمینه اشتغال نیز مثر ثمر باشد.

وی با یادآوری اینکه طبق قانون، مسئولیت کنترل بدهی های ارزی کشور با بانک مرکزی است، اظهار داشت: با این حال بسیاری از بانک های خوشنام و سرمایه گذاران خارجی علاقه مندند در صورتی که ضمانتنامه ارزی برای سرمایه گذاری آنها صادر شود، با ایران کار کنند.

گوشه توضیح داد: با وجود این آمادگی، در داخل ایران بانک ها ۱۲۰ درصد از سرمایه گذاران وثیقه می گیرند ولی ضمانت نامه ارزی هم صادر نمی کنند که این امر دشواری هایی را در فرآیند جذب سرمایه گذاری بوجود می آورد.

هما سادات گوشه: استفاده از ظرفیت خالی کارخانجات فعلی با رویکرد صادرات و به روزآوری فناوری های تولید، ادغام یا تملک واحدهای تولیدی تعطیل شده، تسهیم طرف خارجی در بازار مصرف، فروش سهام شرکت ها و نیز تولید برندهای معتبر خارجی و تبدیل شدن ایران به مرکز تولید و صادرات محصولات آن در منطقه را از جمله شیوه های نوین جذب سرمایه گذاری خارجی است.

عضو شورای عالی کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی با بیان اینکه در مسیر فعلی دولت در جذب فاینانس و سرمایه های خارجی، این منابع تنها طرح های دولتی را پوشش می دهد، گفت: بخش خصوصی برای استفاده از فاینانس هایی که دولت جذب می کند، راهی طولانی در پیش دارد در حالی که می تواند از مسیرهای دیگری منابع جذب کند.

گوشه ادامه داد: انتقال بخشی از سهام شرکت ها به

طرف خارجی، یکی از روش های جذب سرمایه خارجی است.

وی اینکه ایران در چهار دهه گذشته و حتی در دوران جنگ و انقلاب اسلامی هیچ بدهی معوق خارجی نداشته و یکی از خوش حساب ترین کشورها در پرداخت وام های خارجی بوده، از نقاط قوت ایران برشمرده که زمینه را برای تمایل سرمایه گذاران خارجی برای حضور در ایران فراهم می کند.

وی در عین حال اثرپذیری اقتصاد ایران از موضوعات سیاسی در عرصه بین الملل درباره ایران را در جذب منابع خارجی بی تاثیر ندانست.

هما سادات گوشه: هیات های تجاری اتاق های بازرگانی ایران نیز در سفرها و مراودات تجاری خود، زبان گویای بخش دولتی و توان آن هستند و کمتر به بخش خصوصی توجه می کنند و در کنار آن نبود یا ضعف رایزنان بازرگانی ایران در دنیا نیز سبب شده تا بخش خصوصی ایران برای شرکت ها و سرمایه گذاران خارجی ناشناخته بماند.

این مشاور سرمایه گذاری، به اثرگذاری ریسک اعتباری کشور در تعیین شرایط و نرخ بازپرداخت وام های خارجی موثر دانست و گفت: اگر بخش خصوصی را در اقتصاد فعال کنیم، ریسک اعتباری کشور نیز بهبود می یابد که در نهایت به نفع اقتصاد ایران است.

وی ادغام، تملک، سرمایه گذاری مستقیم، مشارکت، استفاده از ظرفیت خالی اقتصاد ایران و تسهیم بازار را از شیوه های مورد نظر کانون مشاوران اعتباری برای جذب سرمایه خارجی در بخش خصوصی ایران اعلام کرد و گفت: علاقه دولت به کنترل فاینانس های جذب شده به این دلیل است که منابعی برای پروژه های عمرانی خود در اختیار ندارد اما دولت نباید به نوعی رفتار کند که فعالیت بخش خصوصی در نطفه خفه شود.

به گزارش ایران، کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی در اجرای ماده ۵ قانون «تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک ها» مصوب تیر ماه سال ۸۶ مجلس شورای اسلامی تاسیس شده است. نظارت بر اجرای طرح، ارزیابی گزارش های امکان سنجی، عارضه یابی، مشاوره تامین منابع مالی طرح، و ... از وظایف این کانون است.

سرمایه گذاری خارجی؛ چگونه، با کدام شرایط و زیرساخت ها

روش پیش نیازهای متفاوتی می خواهد ممکن است استفاده از آن بیشتر برای دوره های آتی میان مدت یا بلند مدت میسر باشد. استراتژی جایگزین می تواند جذب سرمایه گذاری خارجی به صورت مشارکت در طرح های داخلی باشد. ایجاد استاندارد های بین المللی در حوزه مدیریتی در شرکت ها پیش نیاز اجرای این استراتژی می باشد.

دی ایرانیان: برای تامین مالی از بازارهای جهانی بهترین روش انتشار اوراق بدهی ارزی است. در شرایط کنونی چند مشخصه از اقتصاد ایران مزیت اجرای این روش را ارتقاء خواهد بخشید: ایران در کاستن میزان بدهی های خارجی خود و بازپرداخت اصل بدهی و سودهای تعهدشده آنها، به رغم تمامی تنگنایهای مالی خود بسیار موفق عمل کرده است. گزارش های منتشره بانک جهانی این واقعیت را نشان می دهد ایران در ۹ سال منتهی به سال ۲۰۱۵ حدود چهار میلیارد دلار بابت دیون خارجی خود سود پرداخت کرده است. ویژگی مهم دیگر که تضمینی برای موفقیت انتشار چنین اوراقی است، نسبت میزان بدهی های خارجی به تولید ناخالص داخلی است. بدهکار

حضور در نمایشگاه های مرتبط با موضوع خدمات مشاوره سرمایه گذاری در دستور کار روابط عمومی قانون است. کیش اینوکس نیز که نمایشگاه فرصت های سرمایه گذاری و بورس، بانک و بیمه است، از جمله نمایشگاه هایی است که قانون در آن حضور می یابد. امسال قانون علاوه بر حضور در نمایشگاه، با برگزاری پنل "تأمین منابع مالی خارجی برای بخش خصوصی" کوشید تا حضور متفاوتی در این رویداد داشته باشد. در ادامه، گفتگوی ما را با دو شرکت همراه قانون در کیش اینوکس ۲۰۱۷، در خصوص شرایط تأمین ارزی پروژه می خوانید:

۱. با توجه به شرایط خاص کشورمان، از میان روش های مختلف تأمین مالی ارزی پروژه ها، کدامیک بیشتر از سایر شیوه ها متضمن منافع ملی در دراز مدت است؟

توسن افق هزاره: در وهله ی اول، ایجاد ساختار مناسب مالی برای انتشار اوراق مشارکت بین المللی. با توجه به اینکه آن

بودن در اقتصاد بین الملل هیچ گاه فی نفسه بد به شمار نمی آید. همواره در صدر کشورهای بدهکار جهان و نسبت این بدهی به تولید ناخالص داخلی کشورها، به اسامی کشورهای صنعتی و قطبهای اقتصاد جهانی برمی خوریم. به نظر میرسد در حال حاضر امکان انتشار حدود ۱۰۰ میلیارد یورو اوراق بدهی بینالمللی با نرخ حدود هشت درصد رقم بسیار مناسب و قابل جذبی است. در خاتمه این مبحث باید افزود وقتی دولتی از انتشار اوراق بدهی بینالمللی، کسب منابع و انتفاع می کند، قطعاً در عرصه بین المللی رفتار سیاسی و اقتصادی منطقی تری پیشه خواهد کرد و کشورهای بنگاه های اقتصادی خریدار چنین اوراقی نیز به ایجاد ثبات بیشتر کشور ناشر کمک خواهند کرد.

۲. تفاوت های محسوس در تأمین مالی پروژه های بزرگ دولتی با پروژه های بخش خصوصی در چیست و آیا این تفاوت ها می تواند جذب سرمایه خارجی برای این پروژه ها را - حتی در شرایط کنونی کشور - تسهیل کند؟

توسن افق هزاره: پروژه های دولتی توانایی پرداخت ضمانت بانکی بیشتری دارند. اما پروژه های بخش

بخش خصوصی نظیر عدم دخالت مستقیم دولت در پروژه ها، عدم سیاسی کاری و علی الخصوص در کشورهای در حال توسعه به دلیل وجود رانت اقتصادی و اطلاعاتی در بخش دولتی در مقابل بخش خصوصی، پروژه ها با کاهش بهره وری سرمایه و نیروی کار روبرو نخواهد بود و همین مشخصه ها، شریک های تجاری خارجی را بیشتر به سرمایه گذاری تشویق خواهد نمود. (مومنی و خضری، ۱۳۹۴)

۳. آیا مطلع هستید در کشورهای همسایه - با شرایط نسبی مشابه، از چه نوع قراردادهایی برای طرح های توسعه ای استفاده می شود؟

توسن افق هزاره: در امارات انتشار اوراق مشارکت بین المللی به مرحله ی اجرایی رسیده و راحت ترین و موثرترین روش تأمین مالی کنونی است. رابطه مناسب با بانک های سرمایه گذاری بین المللی پیش نیاز اجرای این نوع از جذب سرمایه گذاری است. دی ایرانیان: از دیگر روش های تأمین مالی غیرقرضی روش سرمایه گذاری مستقیم خارجی است. این روش شامل دخالت و نظارت کامل

ترکیه در عرصه اقتصاد و جذب منابع مالی باید به بررسی شاخص های موفقیت این کشور برآییم. ارزیابی شاخص های مورد بررسی نشان می دهد، برای تسریع در روند بهره مندی از این سرمایه های بالقوه، رفع موانع سیاسی به تنهایی اثرگذار نیست، بلکه برخی از این شاخص ها ارتباط مستقیم با قوانین تجاری کشور دارد، برای مثال سرمایه گذار خصوصی که تنها به بهره برداری و سوددهی طرح مورد اجرا می اندیشد، ۶۳ روز برای شروع تجارت در ایران، در مقابل ۱۶ روز لازم در کشور ترکیه، می تواند توجیه اقتصادی سرمایه گذاری در ایران را دچار تردید کند. پیوستن ایران به بزرگ ترین سازمان تجارت جهانی، اصلاح قوانین تجاری و بهبود شاخص های تاثیرگذار بر جذب منابع مالی خارجی، از این منابع بین المللی حداکثر بهره را ببریم و با تشویق سرمایه گذاری خارجی از مدیریت، فناوری و تجربه کشورهای موفق، منتفع شویم. با این تفاسیر کافی نبودن وجوه بانک ها نباید منجر به دلسردی بنگاه های نوپا و ایده های نوین سرمایه گذاری شود، بلکه با کسب آگاهی از انواع روش های تأمین مالی برای بررسی مزایا و معایب هر روش و انتخاب تأمین مالی متناسب با اهداف تعیین شده خود، باید

سال	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
مقدار سرمایه گذاری	۱۰۴۲۷۹۹۸	۸۳۱۳۱۳۹	۷۹۲۲۲۷	۴۰۱۰۳۸۶	۴۳۷۰۲۶۹	۴۶۳۹۷۹۵	۴۹۰۴۲۳۸	۱۳۸۲۰۷۰	۹۱۵۳۶۷	۶۷۱۱۰۰۹

خصوصی مراحل بوروکراسی کمتر و انعطاف بیشتری را دارند. در شرایط کنونی کشور سرمایه گذار خارجی بیشتر به دنبال تضامین معتبر خواهد رفت. مگر آنکه پروژه بخش خصوصی به محصولی ختم شود که قابلیت فروش در بازار بین المللی را داشته باشد. در این حالت سرمایه گذار خارجی با اطمینان بیشتری در پروژه حضور خواهد یافت.

دی ایرانیان: رشد و توسعه اقتصادی کشورها در گرو اجرای پروژه های مختلف زیرساختی و خدماتی بوده و افزایش کارایی و کیفیت ارائه خدمات از جمله اهداف اصلی آنها به شمار می رود. محدودیت منابع بودجه ای دولت ها برای تأمین مالی پروژه های بزرگ و همچنین تقاضای زیاد موجود در زمینه سرمایه گذاری در این پروژه ها، کشورها را بر آن داشته تا تمامی تلاش خود را در بهره گیری از مشارکت فعال بخش خصوصی و ایجاد فضای رقابتی مناسب برای فعالیت آن ها به کار بندد و از طرفی، چندی دیگر از مزیت های

سرمایه گذار است و می تواند منافع زیادی را به همراه داشته باشد، برای مثال انتقال دانش فنی، افزایش توانمندی نیروی انسانی، مشارکت در سود و زیان، اشتغال زایی، عدم نیاز به سپردن تعهد مالی، کسب تجربه مدیریتی و از همه مهم تر تاثیر مثبت بر تراز پرداخت ها از جمله این ویژگی ها است که این روش را نسبت به سایر روش ها متمایز می سازد و می توان از آن به عنوان متغیری مهم برای رصد وضعیت ثبات اقتصادی یک کشور استفاده کرد. برای مثال کشور ترکیه با داشتن شرایط مشابه ایران، همواره در واردات منابع مالی از ایران موفق تر عمل کرده و توانسته با استفاده از این خدمات مالی، روند توسعه خود را سرعت بخشد. امتیاز ترکیه در جذب خدمات مالی گسترده، به علت عضویت در سازمان های تجاری - اقتصادی بین المللی از جمله سازمان تجارت جهانی و اتحادیه اروپا و مواجه نبودن با تحریم های گسترده بین المللی است که کشور ایران فاقد آن امتیازات بوده است. با توجه به تجربه موفق

از گزینه های موجود نهایت استفاده را برده و بانک ها را در رهایی از حجم بالای مطالبات معوق و خطر ورشکستگی یاری رساند. (جفری ساکس)

۴. آیا به نظر شما سازمان سرمایه گذاری و کمک های فنی اقتصادی ایران در سال های اخیر موفق عمل کرده ؟ و اگر نه علت های اساسی امر کدامند؟

توسن افق هزاره: خیر. عدم شناخت فضای سرمایه گذاری خارجی، استراتژی های بازاریابی غیر حرفه ای، عدم حضور در بازارهای مالی دنیا، عدم ارتباط با شرکت های مشاوره ی مطرح و نداشتن برنامه ی جامع مهم ترین عوامل شکست می باشند.

دی ایرانیان: طبق بررسی های بعمل آمده در خصوص حجم سرمایه گذاری خارجی مصوب تحت پوشش قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی در طی ۱۰ سال اخیر، عملکرد این سازمان چندان مطلوب به نظر نمی رسد:

۶. مستحضرید که کانون در ماه های اخیر مطالعاتی را در زمینه ایجاد و توسعه مرکز ارایه خدمات مشاوره خارجی داشته است به نظر شما کانون چه جایگاهی می تواند در این حوزه داشته باشد و اعضای کانون با رسته مرتبط چه آمادگی هایی باید در سازمان خود ایجاد کنند؟

توسن افق هزاره: کانون به عنوان سازمانی مرجع برای هماهنگی و ایجاد جلسات منظم می تواند نقش کلیدی ایفا کند. اما مهمترین پارامتر، به روز بودن خود کانون و ارتباط با شرکت های مشاوره و سرمایه گذاری مطرح بین المللی است. رسیدن به این هدف احتیاج به منابع مالی و انسانی کافی دارد.

دی ایرانیان: کانون بیش از ۲۵۰ مشاور را در زمینه سرمایه گذاری، تعیین صلاحیت و رتبه بندی کرده که همین افراد توانسته اند امکان سنجی و نظارت بر اجرای بیش از ۳۰۰۰ طرح را به بانک ها ارایه دهند که، کمتر از ۵ درصد از طرح ها معوقات داشته است و این نشانگر آن است که اگر طرح ها سوی مشاوران مسئول مورد بررسی قرار گیرد، میزان معوقات بانکی کاهش می یابد (صمیمی دهکردی، ۱۳۹۵). در شرایط کنونی که بانک ها توان تامین منابع مالی را برای طرح های کشور ندارند، اعضای کانون می توانند تلاش کنند تا منابع مالی را از منابع خارجی تامین و از طریق بررسی بازارهای مختلف پروژه هایی را که دارای ارزش افزوده بالا هستند به طرف های خارجی معرفی کنند و لازمه این کار این است که اعضاء کانون ویژگی های ذیل را در سازمان خود ارتقاء بخشند:

- آموزش مشاوره پروژه های فاینانس و ریفاینانس خارجی جهت تامین مالی پروژه ها و سرمایه در گردش
- آموزش مشاور مالی، اقتصادی و بانکی شرکت های خارجی
- آموزش تهیه طرح سرمایه گذاری جهت ارائه به سرمایه گذاران خارجی
- معرفی پروژه ها از طریق سمینارها و همایشهای سرمایه گذاری خارج از کشور جهت پیدا کردن سرمایه گذار خارجی و مذاکرات مربوطه تا مرحله نهایی
- تنظیم قراردادهای تجاری و سرمایه گذاری خارجی
- آموزش مشاوره در زمینه های سرمایه گذاری خارجی و خدمات بانکی
- شرکت در دوره های آموزش بانکداری، صرافی و روشهای نوین جذب سرمایه گذار خارجی با همکاری انجمن های بانکی و سرمایه گذاری بین المللی در خارج از کشور

۷. و به عنوان پرسش آخر، بفرمایید به نظر شما کدام طرح ها برای تحقق توسعه مورد انتظار اقتصادی کشور، از اولویت برخوردارند و چرا؟

توسن افق هزاره: بر اساس نظریه اقتصادی معروف "دیوید ریکاردو" هر طرحی که کشور در آن دارای مزیت نسبی است.

منبع: سازمان سرمایه گذاری و کمک های فنی ایران
سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران بخش خصوصی را در عدم جذب سرمایه های خارجی دخیل می داند اما بخش خصوصی از فضای غیررقابتی و شرایط دشوار و سختی می گوید که تحریم ها برای اقتصاد کشور ایجاد کرده است. این در حالی است که کارشناسان دیگر معتقدند ریسک یکی از عواملی است که در بررسی و تحلیل چرایی کم بودن رقم سرمایه گذاری های خارجی نقش بسزایی دارد.

۵. یک سازمان فرضی بخش خصوصی با مأموریت رفع مشکلات دیوانسالاری، سیاسی - اقتصادی و در نهایت جذب سرمایه گذاری خارجی، می باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

توسن افق هزاره: استفاده از مشاورین ایرانی و خارجی مطرح برای شناخت بازارهای هر دو طرف و ایجاد برنامه جامع کاربردی مشخص.

دی ایرانیان: - امنیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و وجود فضای امن برای حفظ ارزش سرمایه

- ایجاد شفافیت و ثبات لازم جهت امنیت سرمایه و دسترسی بدون قید و شرط به آن در هر زمانی که شرایط ایجاب می نماید که در واقع تضمین توانایی تصمیم گیری مستقل و آزاد سرمایه گذاری برای هر اقدامی و حتی خروج از سرمایه گذاری را در بر می گیرد.

- امکان حرکت سرمایه در هر زمان از یک محل، اقتصاد یا کشور به اقتصاد، محل و یا کشور دیگر بدون هیچگونه محدودیت و مشکل قانونی و مقرراتی باضافه تضمین های لازم و اجرای عادلانه قوانین برای این امر

- وجود بازدهی مناسب سرمایه در شرایط اقتصادی بازار هدف سرمایه گذار

- وجود فرصت سرمایه گذاری در رابطه با تخصص و فعالیت های سرمایه گذار

- سهولت و سرعت شروع به کار و فراهم آوردن مدارک و ابزار و نیازهای سرمایه گذاری از قبیل تهیه پروانه ها و اجازه های لازم در صورتی که ویژگی های موجود نیازهای مورد نظر سرمایه گذار را پاسخگو باشد و اعتمادی در وی به وجود آورد که اطمینان خاطرش را حاصل کند.

سهامدار؛ به جمع نشریات اقتصادی پیوست

هفته نامه تحلیلی سهامدار با موضوع بورس و سرمایه گذاری از هفته جاری به جمع مطبوعات اقتصادی کشور پیوست.

این هفته نامه تحلیلی بازار سرمایه از هفته اول دیماه به مدیر مسئولی دکتر محسن ایلچی از کارشناسان خبر و روزنامه نگاری به جمع مطبوعات اقتصادی و بازار سرمایه پیوست.

در صفحه نخست شماره جدید این هفته نامه تیترهایی نظیر «دولت با ارسال لایحه ای به مجلس خواستار ابهام زدائی از قانون تجارت شد، پایان ورشکستگی های صوری»، «صدای سهامداران شنیده می شود، خوب و بد بازار از نگاه حافظ نشیان»، «دبیر کل سابق بورس اوراق بهادار می گوید: رشد دلاری، نشانه شادابی اقتصاد نیست» و «های وب به روایت مدیر عامل بورس» دیده می شود. افزون بر این، در سایر صفحات این هفته نامه تحلیلی، گزارش های متنوع دیگری در مورد آثار تورم بر بازار سرمایه کشور، گزارش هایی از بازار جهانی، نگاهی به پرتفوی سه شرکت بیمه ای، چشم انداز هفتگی بازار سهام تحت عنوان بازارنما، گزارش میدانی از تالار حافظ، پرونده روز بازار سهام در مورد بازار پایه فرابورس و سایر مطالب خواندنی منتشر شده است.

در این نشریه که هر هفته در روزهای شنبه منتشر می شود، شماری از خبرنگاران مالی و خبرنگاران اقتصادی به عنوان اعضای تحریریه فعالیت می کنند. به گفته مدیر مسئول هفته نامه سهامدار در سرمقاله آن، مخاطبان این نشریه اشخاص حقیقی و حقوقی هستند که به نوعی در بازارهای مالی و پولی کشور فعالیت داشته و تلاش می کنند جستارهای «فرا تر از اخبار» را دنبال کنند، مخاطبانی که تحلیل رویدادهای مالی و اقتصادی را می پسندند و به آن اهمیت می دهند.

ایلچی در سرمقاله شماره نخست این هفته نامه مالی، خط مشی های تحریریه «سهامدار» را حساسیت و کاوشگری نسبت به تصمیمات غیر شفاف و کدر، دفاع از حریم بازار سرمایه در برابر تمام تصمیمات مرتبط از سوی حوزه های بیرونی، رصد و شفاف سازی رویدادهای مهم، روایت ناگفته ها از رویدادهای پنهان، معرفی تمام ظرفیت های عمومی بازار به بازیگران و تلاش برای جلوگیری از شکاف اطلاعاتی عنوان کرده است.

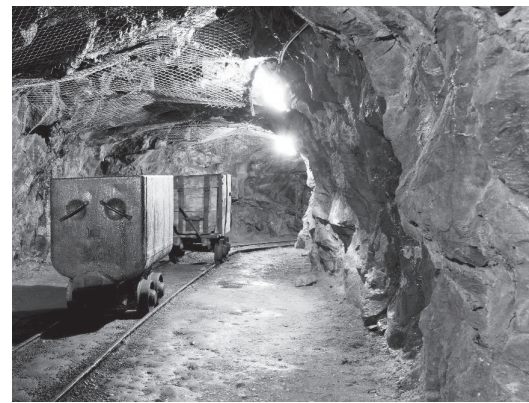
را برای توسعه صنایع معدنی ایجاد کرده است. موقعیت ممتاز جغرافیایی ایران و دسترسی به آبهای آزاد نیز زمینه ورود به بازارهای تجاری و صادراتی کشورهای مختلف (منطقه ای و جهانی) را فراهم می کند و بی تردید، از نظر فروش محصولات صادراتی نسبت به برخی کشورها می تواند موفق تر عمل کند.

بخش پتروشیمی:

- تامین خوراک مستمر و قابل دسترس
- معافیت های مالیاتی بلند مدت در مناطق آزاد، مناطق ویژه اقتصادی و مناطق کمتر توسعه یافته از زمان تولید طرح
- وجود زیر ساخت های توسعه یافته (فرودگاه، راه آهن، بندر، اسکله و ...) در قطب های پتروشیمی
- وجود نیروی جوان، متخصص و حرفه ای
- دسترسی به آبهای بین المللی
- وجود بازارهای داخلی در حال رشد
- دسترسی به شرکت های مهندسی، تامین کنندگان و سازندگان تجهیزات توانمند داخلی
- صادرات و واردات کالا با حداقل تشریفات گمرکی
- معافیت گمرکی برای واردات تمامی کالاها و مواد مانند تجهیزات و مصالح ساختمانی
بخش گردشگری: گردشگری به عنوان صنعت پاک، امروز نقش محوری در اقتصاد کشورها دارد. تولید ثروت مهمترین مشخصه صنعت گردشگری است زیرا می تواند فرصت های شغلی متعددی را در کشور ایجاد کند. همچنین رشد این صنعت می تواند تعامل فرهنگی ایرانیان را با مردم سایر ملل، افزایش دهد. امروزه یکی از صنایع پیشرو در بسیاری از کشورهای پیشرفته و حتی کشورهای خاورمیانه تبدیل شده است. به طوریکه، کشورهایی همچون آمریکا بالاترین آمار جذب گردشگر را به خود اختصاص داده است و این بخش را به عنوان یکی از منابع مهم درآمدی خود مدنظر قرار می دهد. در خاورمیانه و شمال آفریقا نیز کشورهایی همچون قطر، امارات متحده عربی و بحرین که همچون ایران از منابع نفت و گاز برخوردارند، سهم عمده ای از درآمدهای خود را از طریق این صنعت کسب می کنند و سه رتبه اول جذب گردشگر را در رده بندی جهانی در این منطقه به خود اختصاص داده اند؛ این در حالی است که براساس آمارهای جهانی کشور ما نیز به دلیل برخورداری از جاذبه های فرهنگی، طبیعی و تاریخی و جغرافیایی جزو ۵ کشور بالقوه توانمند در زمینه جذب گردشگر خارجی است.

در کشور ما بیشتر صنایع مرتبط به نفت و گاز دارای مزیت نسبی می باشند. عدم شناخت مزیت های نسبی کشور ایران باعث تاسف فراوان است. دی ایرانیان: به طور کلی در تمامی اقتصادهای دنیا، کشورها می کوشند در بخش هایی سرمایه گذاری نمایند که دارای بیشترین مزیت نسبی می باشند. در کشور ایران نیز به جهت ارتقاء سطح اقتصاد و ایجاد توسعه اقتصادی می باید طرح هایی در نظر گرفته شود که مرتبط با مزیت نسبی اقتصاد ایران باشد. با توجه به مزیت های ایران در منابع نفت، معدن و گردشگری، می توان طرح های مربوط به بخش های پتروشیمی، فراوری محصولات معدنی و گردشگری را جهت سرمایه گذاری نام برد. در ذیل به مزیت های این سه بخش به تفصیل اشاره خواهد شد:

بخش معدنی: وجود ذخایر غنی معدنی اکتشاف

شده و نشده (اعم از عناصر فلزی پرمصرف و نوبین) است که با توجه به ذخایر ده ها میلیارد تنی، امکان احداث واحدهای فرآوری صنایع بالادستی و پایین دستی در نقاط مختلف کشور وجود دارد که می تواند اقتصاد کشور را متحول سازد و ایران را به یک کشور پیشرفته تبدیل کند. علاوه بر معادن داخلی، همسایگی با کشورهای آسیای میانه و افغانستان با ذخایر عظیم معدنی، مزیت دیگری است که با ایجاد همکاری های متقابل، می تواند جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی ایران را ارتقا دهد. موضوع انرژی ارزان، به عنوان یکی دیگر از مزیت های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی ایران می باشد؛ انرژی ارزان یکی از مواد اولیه اصلی توسعه صنایع به ویژه صنایع معدنی محسوب می شود که نقش قابل توجهی در قیمت تمام شده محصولات ایفا می کند و همچنین می تواند در تولید فلز آلومینیوم، به عنوان مواد اولیه عمل کند. ایران با برخورداری از منابع عظیم گازی در منطقه جنوب، مزیت دیگری

عوامل موثر بر سرمایه گذاری مستقیم خارجی

با منابع زیر زمینی است. وام از کشورهای بیگانه یا فاینانس مستقیم، اگرچه در صورت استفاده مناسب به عنوان ابزار سرمایه گذاری در جهت رشد می تواند موثر باشد، اما به این گونه وام ها بیشتر به عنوان اورژانس و در شرایط خاص میباید نگریده شود. تهیه منابع مالی برای نیازهای درازمدت و پروژه های زیرساختی، به رویکردهای کم ریسک تر دیگری نیاز دارد.

۲. پرتفولیو سرمایه گذاری خارجی (FPI)

جذب چنین سرمایه هایی، رقابتی است که برنده آن ها کشورهایی هستند که زیرساخت ها و فرهنگ مالی متعالی تری دارند؛ سیستم های بورس، قلب تپنده جذب این سرمایه ها هستند. چنین سرمایه هایی، ارزان ترین متد در راستای به مولد کشاندن پتانسیل های تولید است. بزرگترین مانع جذب چنین

برخی از کارشناسان معتقدند، آنچه که به عنوان موتور محرک اقتصاد ایران در سال های آینده عمل خواهد کرد، سرمایه گذاری خارجی است؛ فاکتوری که می تواند بازیگر موثری در اقتصاد ایران باشد.

امروزه بسیاری از کشورهای جهان، به واسطه عدم تکافوی منابع داخلی برای سرمایه گذاری، تمایل شدیدی به جذب سرمایه های خارجی پیدا کرده اند؛ طبق مطالعات کارشناسان "شرکت مشاوره مدیریت و مهندسی بهین صنعت یاب" سرمایه گذاری خارجی به ۳ روش قابل انجام است که در ادامه به آن پرداخته می شود.

۱. وام سرمایه گذاری خارجی (FFI)

FFI، متداول ترین نوع سرمایه گذاری خارجی در کشورهای

موسسه نور از شرکت های دانش بنیان حمایت می کند

معاون طرح و برنامه موسسه نور از آمادگی این موسسه جهت حضور در عرصه شرکت های دانش بنیان در قالب تامین سرمایه و سرمایه گذاری خبر داد. به گزارش خبرنگار (Banker)، علی ارشدی با اعلام این خبر گفت: این موسسه در چارچوب تهیه برنامه های میان مدت و بلندمدت خود، آمادگی لازم جهت حضور در عرصه شرکت های دانش بنیان در قالب تامین سرمایه و سرمایه گذاری را به طور کامل برخوردار است و کاملاً در این زمینه اعلام آمادگی جهت بررسی طرح های پیشنهادی را دارد.

شرکت پژوهشگران فن گستر - عضو کانون - در ششمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت موفق به کسب عنوان شرکت فنی مهندسی برتر شد.

دکتر محمدرضا کریمی مدیرعامل شرکت اعتماد گستر صنعت هرمزگان - عضو کانون - به عنوان پژوهشگر برتر گروه علوم انسانی استان در سال ۹۶ برگزیده شدند.

کدام است؟

امروزه هیچ کشوری، بدون مشارکت فعال در بازرگانی بین المللی و اقتصاد جهانی، نمی تواند به رشد و توسعه مناسبی دست پیدا کند. بنابراین، چالشی که در حال حاضر، پیش روی کشورهای در حال توسعه از جمله کشور ما قرار دارد، این است که چگونه در این فعالیت های بینالمللی، شرکت موثر داشته باشیم.

نکته قابل اهمیت آنکه، جلب سرمایه گذاری مستقیم خارجی و افزایش حجم و تنوع صادرات و در نتیجه افزایش قابلیت رقابت صادرات، فی نفسه هدف نهایی نیست؛ بلکه وسیله ای است برای نیل به هدفی مهمتر، یعنی توسعه کشور.

بنابراین سیاست جلب سرمایه، میباید معطوف به جلب سرمایه هایی باشد که مکمل استراتژی توسعه کشور واقع شوند. به نظر می رسد اولویت های سرمایه گذاری در ایران، می باید به بخش هایی که مزیت نسبی دارند برگردد. از نظر ورود فناوری و طرح های جدید به کشور و رشد صنعت، مزیت نسبی اقتصادی داشته باشند.

در حال حاضر مناسب ترین بخش ها برای سرمایه گذاری که دارای مزیت نسبی بالفعل هستند عبارتند از: بخش فناوری اطلاعات، پتروشیمی، انرژی، آب، کشاورزی (مخصوصاً صادرات محصولات کشاورزی) و توریسم.

به هر حال موقعیت جغرافیایی کشور ما، یک موقعیت منحصر به فرد میباشد و برای ایجاد جاذبه و سرمایه گذاری خارجی بسیار موثر است.

• جذب سرمایه های خارجی چگونه امکان پذیر است؟

چه مولفه هایی، سرمایه گذاران خارجی را تشویق به سرمایه گذاری در ایران می کند؟ و سرمایه گذار خارجی را از آینده سرمایه خود مطمئن می کند؟

اگرچه سرمایه گذاری پروسه ای زمان بر است، اما نقدهای جدی به بسترهای سرمایه گذاری در ایران وارد است. مطابق ارزیابی ها، برجام فضای بین المللی را نسبت به ایران تغییر داده است؛ اما باید به قوانین بینالمللی مانند رعایت استانداردهای بانکی و حسابرسی بین المللی پایبند بود. تعامل با گروه ویژه، اقدام مالی (FATF) و پیوستن به سازمان تجارت جهانی، (WTO) نیز از دیگر مواردی است که زمینه جذب سرمایه گذاری را هموار می کند. چرا که عضویت در این سازمان ها، مستلزم پذیرفتن اصول و معاهدات متعددی است که مورد قبول کشورهای عضو قرار گرفته است و به

سرمایه گذاری، شرایط نامطمئن است که عموماً ناشی از تلاطم های سیاسی است.

۳. سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)

در این مدل، مشارکت خارجی ها نه تنها در فاینانسینگ، بلکه در فرآیند تولید یا خدمت به صورت مستقیم است. آنها به عنوان شریک، سهامدار، فراهم کننده و حتی خرید محصول نهایی، نقش دارند. (FDI) ها، برای سیاست های رشدی و مقابله با رکود کنونی، بهترین نوع جذب سرمایه برای ایران است.

داشتن قوانین کسب و کار و مالیاتی شفاف، با استانداردهای مالی بین المللی، نیروهای متخصص و ارزان، منابع انرژی و فرصت ها برای پروژه های مشترک، مهمترین شاخص های جذب چنین سرمایه هایی هستند.

مطالعات نشان می دهد سرمایه گذاری مستقیم خارجی به هر علت و شکلی که صورت پذیرد، اثرات قابل ملاحظه ای بر روی متغیرهای کلان اقتصادی، از جمله کاهش نرخ بهره، کاهش نرخ ارز، افزایش رشد اقتصادی، افزایش درآمد مالیاتی دولت، کاهش بدهی دولت، بهبود توزیع درآمد، انتقال تکنولوژی، افزایش اشتغال، توسعه صادرات، کاهش واردات و تاثیر مثبت در تراز پرداخت ها دارد. به طور کلی، عوامل موثر بر سرمایه گذاری مستقیم خارجی رامی توان به چهار گروه زیر تقسیم بندی کرد:

۱. عوامل سیاست گذاری اقتصادی (مانند ثبات اقتصادی، میزان ریسک سرمایه گذاری و...)
۲. عوامل ساختار اقتصادی (مانند زیر ساخت هایی نظیر راه ها، بنادر، سیستم های ارتباطی و...)
۳. عوامل تشویقی و حمایتی (مانند معافیت های مالیاتی، اعطای یارانه و...)

۴. عوامل جغرافیایی و سیاسی

سرمایه، در تمامی نظریه ها و الگوهای رشد اقتصادی، به عنوان موتور محرکه رشد و توسعه اقتصادی در نظر گرفته شده است. بر همین اساس نیز، اتخاذ تدابیری برای جذب سرمایه کافی، به منظور تامین منابع مالی طرح های اقتصادی از جمله مهمترین دغدغه های تصمیم گیرندگان اقتصادی در هر جامعه است. آنچه، در زمینه سرمایه گذاری مستقیم خارجی باید مورد توجه قرار گیرد، اولویت های این نوع سرمایه گذاری در ایران است.

• اولویت ها، طرح ها و انتظارات برای سرمایه گذاری

کاهش فساد اقتصادی کمک می کند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی اتاق بازرگانی ایران، در ارزیابی که رئیس کمیسیون سرمایه گذاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران از آثار برجام در زمینه جذب سرمایه خارجی داشته؛ بر این نکته تاکید شده که اولین اقدام بعد از برجام آماده سازی بسترهای لازم برای سرمایه گذاری است. موضوع بعد بحث امنیت سرمایه گذاری و اقدام برای تامین آن است.

بنابراین، ابتدا باید فضای کسب و کار بهبود یابد و این مهم می تواند توسط حاکمیت و از طریق اصلاح قوانین و ایجاد شفافیت، همچنین حمایت از بخش خصوصی در تصمیم سازی ها، تحقق پذیرد. از سوی دیگر لازم است دولت برنامه منسجمی برای جذب و کنترل سرمایه خارجی تهیه کند. یکی از انتقادات

جهش قابل توجهی داشته باشد؛ ولی به اعتقاد کارشناسان، سفرهای تجاری بعد از برجام، پیش زمینه خوبی برای تعاملات آینده محسوب می شود.

آنچه از اطلاعات و آمار سرمایه گذاری های بعد از برجام به دست آمده، نشان می دهد رغبت به سرمایه گذاری در حوزه های نفت، گاز و پتروشیمی در درجه اول اهمیت است و پس از آن حوزه مواد اولیه و معادن در رتبه های دوم و سوم قرار دارند. هرچند، اقتصاد ایران طبق اهدافی که در برنامه جدید توسعه دولت نیز پیش بینی شده است بر کاهش وابستگی به نفت و به کارگیری بخش های اقتصادی دیگر، از جمله خدمات تاکید دارد؛ بنابراین، اگر در هر بخشی به طور مشخص، طرح هایی وجود داشته باشد که پتانسیل جذب سرمایه گذار را داشته باشد و توجیه اقتصادی و فنی لازم را نیز دارا بوده و از بازگشت سرمایه آن اطمینان حاصل شود، می توان شاهد حضور سرمایه گذاران در بخش های دیگر نیز بود.

در این میان، این سوال مطرح است که لازم است دولت دوازدهم چه باید ها و نبایدهایی را در این حوزه باید مورد توجه قرار دهد؟ رئیس کمیسیون سرمایه گذاری اتاق بازرگانی، در این زمینه این طور پاسخ می دهد: عضویت در سازمان تجارت جهانی (WTO) مستلزم پذیرفتن اصول و معاهدات متعددی است که مورد قبول کشورهای عضو قرار گرفته است و به کاهش فساد اقتصادی کمک میکند و این موضوع برای شرکت های تجاری، به معنی اعتماد بیشتر به شرایط بازار و برای دولت ها به معنی انضباط دقیقتر است.

با پیوستن به WTO، به دلیل پایین آمدن ریسک سرمایه گذاری، راه برای ورود سرمایه های خارجی به کشور باز می شود. همچنین با ورود سرمایه، راه برای ورود تکنولوژی مدرن، با توجه به منابع موجود و تولید در کشور باز شده و باعث پیشرفت کشور میشود.

اقتصاد کشور نیاز به تدوین استراتژی صحیح و نقشه راه مشخص دارد. چه قبل از برجام، چه در زمان حال و چه برای آینده، همیشه تاکید بر این بوده است که بسترهای سرمایه گذاری در کشور میباید فراهم شود.

کارشناسان شرکت بهین صنعت یاب، جملگی معتقدند برای فراهم شدن این بستر، نیاز به مشخص کردن مزیت های نسبی هر استان، در بخش های مختلف و دسته بندی طرح های سرمایه گذاری بر اساس آن است.

تهیه شده در شرکت مشاوره مدیریت و مهندسی بهین صنعت یاب

سرمایه گذاران خارجی از بازار ایران این است که می خواهند بدانند با چه شخصی یا شرکتی معامله می کنند. مانع بعدی درباره موضوع تامین مالی و فاینانس پروژه ها است. از سوی دیگر، تغییرات نرخ ارز و نبود زیرساخت هایی که باید برای پوشش ریسک نوسانات نرخ ارز وجود داشته باشد، از دیگر چالش ها است. معرفی نکردن کامل و درست ایران پسابرجام به دلیل نبود اطلاعات کافی و مشکلات مرادوات بانکی نیز مواردی است که هنوز به طور کامل رفع نشده است. بنابراین گرایش به فاینانس نسبت به سرمایه گذاری مستقیم خارجی، بیشتر است. اکنون مرحله حساسی از تاریخ اقتصاد کشور، محسوب می شود و این حساسیت متقابلاً برای طرف خارجی نیز وجود دارد.

بنابراین، نباید انتظار داشت که به یک باره میزان سرمایه گذاری

نقش طرح ها و تامین امنیت در سرمایه گذاری خارجی

سید علی عباسی

aliabbasi@post.com

چتر بانک جهانی آغاز شد و اکنون به ۱۰۰ کشور عضو رسیده که امر تضمین و پوشش ریسک های سیاسی و حقوقی را انجام می دهد. ایران هم در سال ۲۰۰۳ به این سازمان پیوسته. اما متأسفانه کمترین بهره برداری را از آن انجام داده و تا امروز تنها ۲ پروژه اقتصادی توسط میگا (۱) وارد ایران شده است. خوب است شرکت هایی که در این زمینه فعال هستند ارتباط بیشتری را با میگا داشته باشند تا بتوانند نگرانی سرمایه گذاران خارجی را که در قالب هیأت های تجاری مختلفی بعد از برجام وارد ایران شده اند، برطرف سازند و از خدمات میگا بیش از پیش برای جذب سرمایه گذاران خارجی بهره ببرند.

همچنین ضامن در سرمایه گذاری های صنعتی باز هم دو بحث مهم راه اندازی و توسعه را مانند تامین امنیت مد نظر قرار می دهد با این تفاوت که با مشارکت در فاینانس یک پروژه، اهداف مهمتری را دنبال می کند که این اهداف را می توان به دویخش تقسیم کرد. بخشی مربوط به مرحله راه اندازی و بخشی مربوط به مرحله بهره برداری است. ضامن در مرحله راه اندازی، خواستار مدیریت کلیه فعالیت ها و عملیات اجرایی از طراحی تا اجراست و در مرحله بهره برداری تملک سهام واحد تولیدی را خواستار است. این مهم را فراموش نکنیم صاحب سهام بودن در پروژه، برای شرکت پیمانکاری که در شرکت واسطه ای تاسیس شده می تواند انگیزه بیشتری را به آنها بدهد زیرا می تواند به عنوان سازنده در سود پروژه هم سهیم باشد. به همین دلیل و با انجام این کار در تکمیل پروژه در زمان وعده داده شده با کیفیت بهتر، انگیزه بیشتری در آن شرکت ایجاد شده و تلاش بیشتری خواهد کرد. این یک امتیاز است که به او داده خواهد شد ولی این امتیاز سودآوری خوبی برای شما هم به همراه خواهد داشت. خوب است برای نقش طرح های خوب برای بستر سازی مناسب جذب ضامنین مثالی

موفقیت در کسب و کارها به مولفه ها و متغیرهای بسیاری وابسته است که اگر این مولفه ها را مد نظر قرار ندهیم در مسیر کسب و کارهایمان به مشکلات بزرگی بر خواهیم خورد. برخلاف آنچه که می پنداریم بسیاری از کسب و کارها در ایران نیازمند تغییر تفکر در ساختار و سرمایه پذیری هستند. رویکرد ها باید در نوع سرمایه پذیری تغییر کند تا بتوان به امان های روز دنیا دست یافت. بدون تردید با تفکر جدا افتاده از جهان نمی توان در اقتصاد امروز به جلو حرکت کرد. راه اندازی و توسعه طرح های صنعتی برای مشارکت سرمایه گذار خارجی، تلاش کشورهای در حال توسعه برای تسریع در اتمام و بهره برداری پروژه های اقتصادی است و ما نیز در ایران مستثنی از آن نیستیم. به همین دلیل سرمایه گذاران کشورهای توسعه یافته با سرمایه گذاری در چنین طرح هایی؛ هم از سودآوری آن بهره مند می شوند و هم در توسعه این نوع کشورها مشارکت می کنند که این مشارکت فضایی بکر را برای مداومت حضور آنها در آینده و تامین یک بازار هدف ثابت ایجاد می کند. اما مسأله مهمی که این سرمایه گذاران برای تامین طرح های سرمایه گذاری در کشورهای در حال توسعه مد نظر قرار می دهند تامین امنیت سرمایه هایشان است. تامین امنیت در سرمایه گذاری خارجی نیاز به ثبات حقوقی در کشور سرمایه پذیر دارد و همیشه این ثبات حقوقی توسط نظام حقوقی داخلی و سیاست گذاری پارلمان و دولت آن کشورها تنظیم می شود. عمدتاً تأیید این ثبات حقوقی مالی برای سرمایه گذاران خارجی که اطلاعات کاملی از روند حقوقی این کشورها ندارند کار بسیار دشواری است به همین دلیل در عرصه بین الملل موسساتی حضور دارند تا اثبات امنیت حقوقی سیاسی در کشور سرمایه پذیر را انجام دهند. جالب است بدانید اولین بار انجام این پروژه برای پوشش ریسک های سیاسی در سال ۱۹۸۸ با ۲۹ کشور زیر

بانک صنعت و معدن برنده نشان شایستگی ادفیاپ

• بانک صنعت و معدن به جایزه ویژه نشان شایستگی اتحادیه توسعه موسسات آسیا و اقیانوسیه (ADFIAP) دست یافت. به گزارش بانکداران ۲۴ (Banker)، این جایزه به خاطر اثر توسعه‌ای پروژه نیروگاه تامین و توزیع آب سازه سازان در بخش ۴ (توسعه زیرساختی) به بانک یاد شده تعلق گرفته است. جایزه ویژه نشان شایستگی در روز اول اسفند ماه ۱۳۹۶ (۲۰ فوریه ۲۰۱۸) همزمان با چهل و یکمین دیدار سالانه ادفیاپ به بانک صنعت و معدن اعطا خواهد شد. گفتنی است جایزه سال ۲۰۱۷ موسسه ادفیاپ نیز به خاطر تامین مالی سه پروژه توسعه زیرساختی نیروگاه ماهتاب کهنوج، پتروشیمی ایلام و تولید انرژی خورشیدی زاهدان همزمان با برگزاری هشتاد و پنجمین جلسه هیات مدیره و چهلین جلسه مجمع عمومی این موسسه در شهر ماکائو کشور چین به بانک صنعت و معدن تعلق گرفته بود.

صنعت فولاد تشنه تامین نقدینگی و حمایت مالیاتی است

تهران- ایران- دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: صنعت فولاد کشور به حمایت نقدینگی و مالیاتی نیازمند است و باید صندوق‌های توسعه ملی، ضمانت صادرات، بیمه فعالیت‌های معدنی و نظام بانکی به حمایت از این صنعت بیایند. به گزارش خبرنگار اقتصادی ایرنا، «سول خلیفه سلطانی» در نشست خبری افزود: اکنون همراه با هفت طرح فولادی در دست اجرا، در مجموع برای دستیابی به ظرفیت ۶۷ میلیون تن مجوز فولاد سازی صادر شده است. وی اعلام کرد: مطابق سند چشم انداز تا ۱۴۰۴ ظرفیت تولید فولاد میانی (خام) به ۵۵ میلیون تن می‌رسد؛ در حالی که نزدیک به ۲۲ درصد بیش از این ظرفیت درخواست برای ایجاد فولادسازی داریم. براساس پیش بینی صورت گرفته تا پایان امسال ۶ میلیون تن تولیدات فولادی کشور راهی بازارهای صادراتی می‌شود.

بیاوریم؛ در صنعت نفت یکی از پروژه‌های موفق پروژه "ان جی ال" (NGL ۲) می‌باشد. عملکرد ان جی ال یا همان جمع‌آوری گازهای همراه نفت به این صورت است که گاز وارد شده به تاسیسات پروژه، بعد از تغلیظ و جداسازی مایعات همراه، وارد بخش شیرین‌سازی شده و به کارخانه "ان جی ال" انتقال پیدا می‌کند. "ان جی ال" فرایند جداسازی را انجام می‌دهد. و این عملکرد بدین گونه خواهد بود که گاز متان و اتان تفکیک و برای مصرف پتروشیمی‌ها ارسال خواهد شد و گاز بوتان و پروپال که از ارزش و قیمت بالایی برخوردارند در سه مخزن به میزان ظرفیت مورد نظر ذخیره سازی خواهند شد. همچنین گازهای پنتان، هگزان، هپتان و اوکتان در دو مخزن دیگر ذخیره می‌شوند. این محصولات ارزش صادراتی بالایی دارند و اگر این پروژه در نزدیکی اسکله ای صادراتی انجام

پروژه های "ان جی ال" از آنچنان ارزشی برخوردارند که می‌توانند در مدت زمان اندکی همه هزینه های انجام شده را برگردانند و روزانه چند میلیون دلار را به نسبت حجم پروژه به ضامن سود برسانند.

شود از ارزش‌آوری بالایی برخوردار خواهد بود. خوب است بیان شود پروژه "ان جی ال" از آنچنان ارزشی برخوردار است که می‌تواند در مدت زمان اندکی همه هزینه های انجام شده را برگرداند و روزانه چند میلیون دلار را به نسبت حجم پروژه به ضامن سود برساند. خوب است بدانیم این پروژه از چنان جذابیتی برخوردار است که نه تنها شرکت‌های نفت و گاز بلکه شرکت‌های خصوصی، بانک‌های بین‌المللی و پیمانکاران در پی ورود با نقش ضامن تامین منابع مالی این پروژه‌ها هستند. اینجاست که به این مهم می‌رسیم که دو مؤلفه مهم طرح‌های زودسودآور و تامین امنیت حقوقی سیاسی برای ورود سرمایه‌گذاران به داخل کشور مبحث مهم و غیر قابل انکاری است که در همه اقتصادهای در حال توسعه در جهان مد نظر سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد و اگر برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی برای مشارکت در پروژه‌ها به این دو اصل توجه نکنیم وضعیت نابسامان امروز در سرمایه‌گذاری خارجی ادامه خواهد یافت.

پا صفحه :

(۱) / آژانس چندجانبه تضمین سرمایه‌گذاری (به انگلیسی: Multilateral Investment Guarantee Agency) یا میگا (MIGA) یکی از اعضای گروه بانک جهانی است که بیمه ریسک سیاسی را پیشنهاد می‌دهد و در سال ۱۹۸۸ با سرمایه ۱ میلیارد دلار در واشینگتن دی. سی. تأسیس شد و ۱۷۵ کشور عضو آن می‌باشند.

(۲) / واحدهای NGL از جمله روشهای پیشگیری از هدررفت گازهای همراه نفت و همچنین تامین کننده خوراک پتروشیمی‌ها محسوب میشوند و در حال حاضر اجرای ۹ طرح NGL با حجم سرمایه‌گذاری ۱۱ میلیارد دلار در دستور کار وزارت نفت قرار دارد.

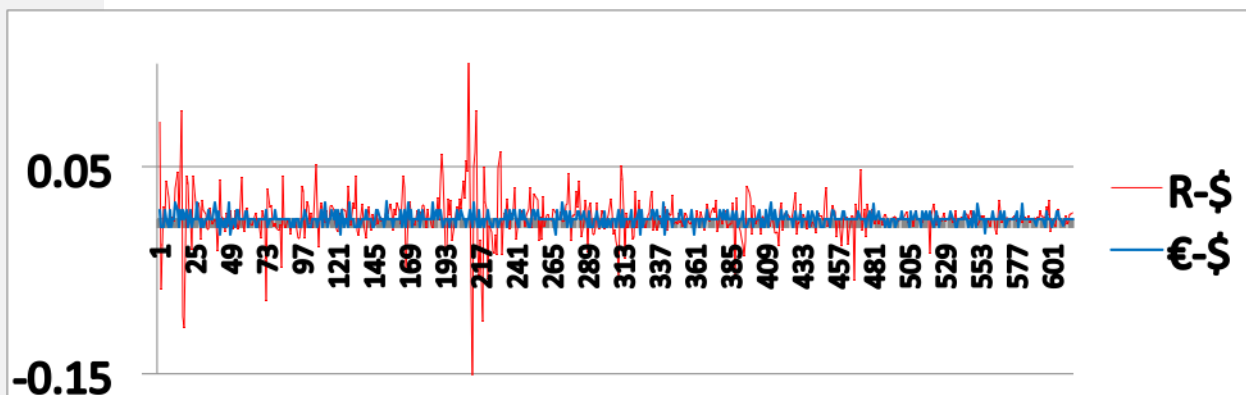
بررسی نوسانات نرخ ارز و صندوق پوشش ریسک ارز

محمد مهدی موسوی
استادیار دانشگاه خاتم

مقدمه:

بررسی شرایط کسب و کار در هر جامعه ای مستلزم بررسی دو عامل حیاتی در کسب و کار است. این دو عامل عبارتند از ۱- بازدهی سرمایه گذاری ۲- ریسک سرمایه گذاری. در برخی از ادبیات دانشگاهی اقتصاد، معمولاً عامل ریسک را عامل مهم تری بر می شمارند.

یکی از عوامل مهم ریسک در فضای کسب و کار هر کشوری، ریسک های ناشی از تغییرات نرخ ارز می باشد، به همین خاطر است که صندوق های پوشش ریسک ارز در آمریکا و کشورهای اروپایی گسترش چشمگیری یافته اند. کسب و کار در ایران شرایط ویژه ای دارد، از آنجا که ایران کشوری جوان با منابع خدادادی فراوان است، سرمایه گذاری در طول سال های گذشته دارای بازدهی نسبتاً مناسبی بوده است، هر چند متأسفانه ریسک بالای سرمایه گذاری باعث شده است که سرمایه ها به سمت سفته بازی سوق داده شوند. شکل زیر نمایانگر تغییرات استاندارد شده نرخ ریال به دلار (خطوط قرمز) و نیز دلار به یورو (خطوط آبی) می باشد.

همان گونه که نمودار صفحه قبل نشان می دهد نرخ دلار به ریال به مراتب دارای نوسان بیشتری نسبت به نرخ دلار به یورو است، این موضع موید آن است که یکی از ریسک های عمده کسب و کار نوسانات نرخ ارز است. بنابراین می توان نتیجه گرفت که اگر صندوق پوششی ریسک ارز بتواند این نوسانات را برای فعالین عرصه کسب و کار در ایران کاهش دهد استقبال خوبی مواجه خواهد شد.

به طور کلی پوشش ریسک ارز در دنیای مالی از طریق ۳ راهکار اصلی انجام می شود:

۱- قرارداد: Option در این نوع قرارداد خریدار حق دارد که اگر قیمت ارز از میزان مشخصی که در قرارداد ذکر شده است بالاتر رود یا پایین تر آید، به قیمت ذکر شده در قرارداد، ارز را خریداری کند یا بفروشد.

۱-۱ Put option: در این نوع قرارداد خریدار حق دارد که اگر قیمت ارز از میزان مشخصی که در قرارداد ذکر شده است پایین تر آید، به قیمت ذکر شده در قرارداد، ارز را بفروشد.

۱-۲ Call option: در این نوع قرارداد خریدار حق دارد که اگر قیمت ارز از میزان مشخصی که در قرارداد ذکر شده است بالاتر رود، به قیمت ذکر شده در قرارداد، ارز را خریداری کند.

۲- قرارداد future: در این نوع قرارداد خریدار (فروشنده) تعهد می نماید که مقدار مشخصی ارز را در تاریخ مشخص به قیمت ثبت شده در قرارداد بخرد (بفروشد).

۳- قرارداد forward: قرارداد forward شبیه قرارداد future است و تنها تفاوت آن در نحوه اجرای قرارداد است. لازم به ذکر است که قراردادهای futures و options در بازارهای بورس جهانی به فروش می رسند و قیمت آن ها از برهم کنش عرضه و تقاضا ایجاد می شود.

قراردادهای forward در بورس عرضه نشده و بین طرفین امضا می شود، لازم به ذکر است که بیشتر پوشش ریسک ارزی در دنیای مالی با استفاده از قراردادهای آتی (forward) است. علاوه بر آن از آنجا که هنوز مقدمات قراردادهای futures و options در بازار بورس ایران ایجاد نشده است، بنظر می رسد بهترین روش برای پوشش ریسک ارزی در ایران استفاده از قراردادهایی شبیه forward می باشد.

مکانیزم قراردادهای آتی (forward contracts)

قراردادهای آتی به دو شکل تغییرات نرخ ارز را برای فعالین اقتصادی پوشش می دهند.

۱- پوشش ریسک فعالان اقتصادی عرضه کننده ارز در بازار

۲- پوشش ریسک فعالان اقتصادی تقاضا کننده ارز در بازار

بررسی شرایط اقتصادی ایران

بی گمان ایجاد صندوق پوشش ریسک نرخ ارز در ایران احتیاج به بررسی شرایط اقتصادی ایران دارد، برخی از مهم ترین شرایط اقتصادی ایران که می تواند تاثیر بسزایی در عملیات هجینگ داشته باشد عبارتند از:

۱- نحوه تعیین نرخ سود بانکی ریالی و ارزی

۲- قیمت گذاری نرخ ارز

۳- محدودیت های موجود در زمینه فعالیت ارزی

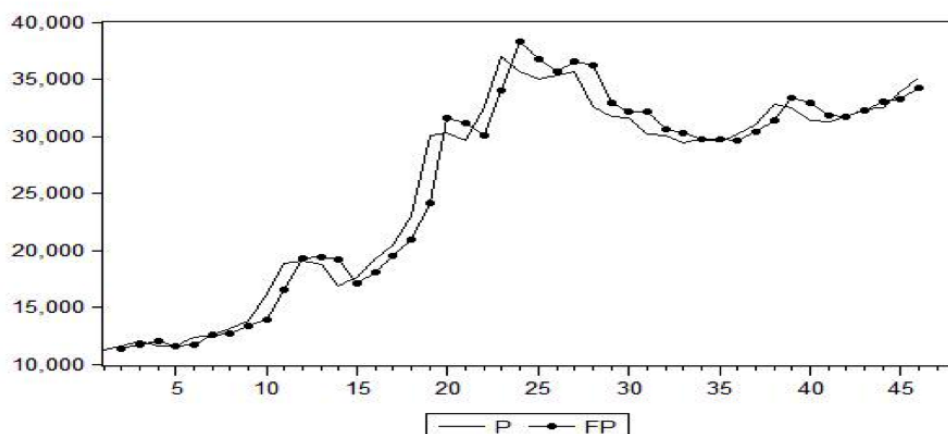
در ادامه این بخش به بررسی عملکرد هر یک از این محدودیت ها در ارتباط با عملیات هجینگ می پردازیم:

۱- نحوه تعیین نرخ سود بانکی ریالی و ارزی

در سال های اخیر نرخ سود بانکی در ایران به صورت دستوری ابلاغ شده است. این موضوع باعث شده است که نرخ سود بانکی در اکثر سال ها کمتر از نرخ تورم باشد. این عدم توازن میان نرخ سود بانکی و تورم، تقاضای وام بانکی را افزایش داده و موجب ایجاد تراکم برای گرفتن تسهیلات بانکی شده است. نکته مهم در این راستا آن است که این عدم توازن می تواند شرایط مناسبی را برای فعالیت هجینگ ایجاد نماید. به عنوان مثال اگر نرخ بهره بانکی ۲۸ درصد باشد و با توجه به وجود تراکم برای اخذ تسهیلات این نرخ بهره بانکی می تواند در فعالیت های کم ریسک ریالی حداقل ۳۶ درصد بازده داشته باشد. این اختلاف درآمد می تواند به سود شرکت هجینگ باشد.

۲- بررسی تغییرات نرخ ارز در ایران

نحوه تعیین نرخ ارز در ایران دستوری است. سیاست های تعیین نرخ ارز در سال های متفاوت بسیار تغییر کرده است، اما یک نکته در زمینه نرخ ارز در ایران شایان توجه است و آن اعلام نرخ ارز در بودجه توسط دولت است. معمولاً بانک مرکزی ایران به علت مسئولیت ذاتی خود در قبال کنترل نرخ تورم، سعی در ثبات نرخ ارز و افزایش پله ای آن دارد. بنابراین یکی از مدل های قابل بررسی برای پیش بینی نرخ ارز در ایران مدل بنگاه های غیر متجانس است که بر اساس آن بازار ارز توسط دو گروه مختلف بنیاد گرا و چارتریست اداره می شود. توضیح این مدل برای پیش بینی بازار ارز در حوزه این نگارش نیست.

نمودار روبرو بیانگر پیش بینی نرخ ارز می باشد :

در محاسبات انجام شده در قسمت های قبل حداقل سود پروژه در نظر گرفته شده بود به نحوی که سود دلاری ۱۵٪ و سود ریالی ۳۰٪ در نظر گرفته شده بود و می توان با سرمایه گذاری های هوشمند تر این سود را افزایش داد به نحوی که برای سود دلاری درصدی بالاتر از ۱۵ درصد و برای سود ریالی درصدی بالاتر از ۳۰ درصد متصور بود.

۲- سود در نقاط سر به سر:

در محاسبات انجام شده قیمت توافقی در نقاط سر به سر محاسبه شده بود، در صورتی که تقاضای ارز مطرح باشد، وجه ریالی دریافتی اولیه را با توجه به مدت قرارداد و قیمت در نقطه سر به سر می توان افزایش داد. در صورتی که عرضه ارز مطرح باشد، وجه ریالی پرداختی اولیه را با توجه به مدت قرارداد و قیمت در نقطه سر به سر می توان کاهش داد. در جدول زیر اعداد عرضه و تقاضای ارز به تفکیک ماه هنگامی که قیمت تقاضای ارز ۲۰ ریال افزایش و قیمت عرضه ارز ۲۰ ریال کاهش داشته باشد، آمده است.

در این نمودار نقاط دایره ای پیش بینی های انجام شده و خطوط پیوسته اعداد واقعی می باشند. بر اساس نتایج بدست آمده از مدل، تغییرات قیمت ارز از خرداد ۹۰ تا بهمن ۹۳ پیش بینی شد و از تعداد ۴۵ ماه پیش بینی شده، ۳۳ پیش بینی صحیح بوده که در واقع بر اساس درصد می توان گفت در ۷۳ درصد موارد پیش بینی مدل از نوسانات ماهانه ارز صحیح بوده است.

۳- وجود محدودیت های عملیات ارزی:

در سال های اخیر به علت وجود تحریم ها محدودیت های زیادی در زمینه عملیات ارزی بوجود آمده است. برای غلبه بر این محدودیت می توان از روش تسویه قراردادهای future و یا option استفاده کرد. به این معنی که اختلاف قیمت ارز تضمین شده و ارز بازار در تاریخ سررسید به صورت ریالی به مشتری پرداخت می شود.

محاسبه سود پروژه

۱- سود فعالیت های اقتصادی:

ماه	(قیمت عرضه (تومان)	(قیمت تقاضا (تومان)
۱	۳۰۲۵	۳۰۵۲,۵
۲	۳۰۷۰	۳۰۸۵
۳	۳۱۱۵	۳۱۱۷,۵
۴	۳۱۶۰	۳۱۵۰
۵	۳۲۰۵	۳۱۸۲,۵
۶	۳۲۵۰	۳۲۱۵
۷	۳۲۹۵	۳۲۴۷,۵
۸	۳۳۴۰	۳۲۸۰
۹	۳۳۸۵	۳۳۱۲,۵
۱۰	۳۴۳۰	۳۳۴۵
۱۱	۳۴۷۵	۳۳۷۷,۵
۱۲	۳۵۲۰	۳۴۱۰

ریسک پروژه

با توجه به اینکه اگر تقاضای ارز از سوی مشتری مطرح باشد، در شروع قرارداد مبلغ ریالی ارز مورد نظر طبق محاسبات ذکر شده در متن، حساب شده و ارز مورد نیاز مشتری در همان روز خریداری می شود لذا نوسانات ارز ریسکی را بر شرکت هجینگ تحمیل نخواهد کرد.

در صورتی که عرضه ارز مطرح باشد، در شروع قرارداد به همان میزان ارز فروخته شده و مبلغ ریالی آن دریافت می شود، لذا نوسانات ارز، ریسکی را بر شرکت هجینگ تحمیل نخواهد کرد.

ریسک ناشی از عدم انجام تعهدات از سوی طرفین

در قراردادهای آتی مفهومی تحت عنوان وجه تضمین اولیه داریم که در راستای اعتماد سازی طرفین به اجرای مفاد قرارداد تعریف و اجرا می شود که برای پوشش ریسک قراردادهای هجینگ نیز می توان از آن استفاده کرد.

به منظور اطمینان از انجام تعهدات، هر یک از طرفین معامله درصدی از ارزش قرارداد را به عنوان "وجه تضمین اولیه" سپرده می کنند که متناسب با تغییر ارزش قرارداد، می تواند تعدیل شود. بنابراین با کاهش قیمت ها، از حساب سپرده خریدار کسر و به حساب سپرده فروشنده افزوده می شود و بالعکس. عملیات به روزرسانی حساب ها در پایان هر روز معاملاتی توسط اتاق پایاپای انجام می گیرد. همواره باید در حساب سپرده سرمایه گذار مبلغی تحت عنوان "حداقل وجه تضمین" که معمولاً ۷۰ درصد وجه تضمین اولیه است، موجود باشد. چنانچه سپرده سرمایه گذار از حداقل وجه تضمین کمتر شود اصطلاحاً Margin Call شده و ایشان ملزم به واریز وجه تا سطح وجه تضمین اولیه و یا بستن موقعیت خواهد بود. مبلغ واریزی "سپرده جبرانی" نامیده می شود. در صورتی که سپرده جبرانی واریز نگردد، شرکت هجینگ اقدام به بستن موقعیت سرمایه گذار و جبران ضرر و زیان خود نموده و مابقی وجوه را به حساب وی واریز می نماید.

بی گمان ایجاد صندوق پوشش ریسک نرخ ارز در ایران احتیاج به بررسی شرایط اقتصادی ایران دارد، برخی از مهم ترین شرایط اقتصادی ایران که می تواند تاثیر بسزایی در عملیات هجینگ داشته باشد عبارتند از: نحوه تعیین نرخ سود بانکی ریالی و ارزی، قیمت گذاری نرخ ارز و محدودیت های موجود در زمینه فعالیت ارزی.

مزایای جانبی پروژه

۱- سود بالا

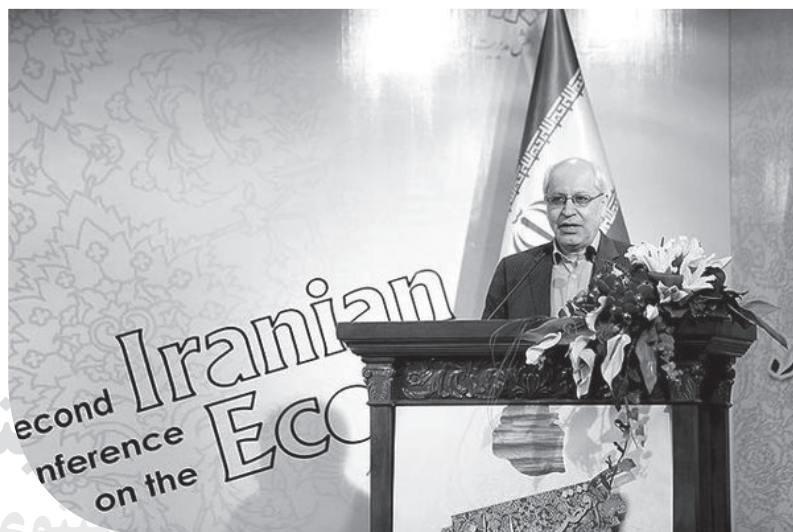
۲- ریسک پایین

۳- جذب حساب مشتریان مهم برای بانک ها

۴- هجینگ کالا

در خصوص ۳ مزیت اول پروژه در قسمت های قبل توضیح داده شد و در این قسمت به مزایای هجینگ کالا پرداخته خواهد شد.

در بازارهای بین المللی، هجینگ کالا امری اساسی برای کاهش ریسک فعالیت های اقتصادی است. در ایران استفاده از بازارهای بین المللی (برای مثال بورس کالای لندن) برای هجینگ کالا به ندرت دیده شده است. طبق مطالعات، عدم وجود صندوق پوشش ریسک نرخ ارز می تواند یکی از موانع هجینگ کالا برای فعالین اقتصادی ایران باشد. لذا با توجه به اینکه قیمت کالاهای جهانی، خصوصاً در ایران دستخوش نوسانات نرخ ارز می باشد، لذا از هجینگ ارز به عنوان عاملی تسهیل کننده برای هجینگ کالا و کنترل ریسک آن می توان نام برد.

دومینوی تخریب رونق

نیلی معتقد است که عوامل مخرب رشد باید به طور کامل از بین روند و هر مسامحه‌ای در این راه، حل ابرچالش‌ها را ناممکن می‌کند. از بین رفتن عوامل مخربی که نیلی از آن صحبت کرده، به معنی این است که در درجه اول دولت باید به شکل کامل در ولخرجی‌های بودجه‌ای بازنگری کند و رفتار مالی دولت دگرگون شود. با این رویکرد درمان تورم مزمن نیز ممکن خواهد بود. از صحبت‌های مسعود نیلی میتوان اینطور برداشت کرد که دولت دیگر فرصتی برای خطا ندارد. شاید دوران خطاهایی چون مقابله با قیمت به جای مقابله با تورم، دیگر به سر آمده است. خطایی که نیلی آن را به بستن راه تنفس اقتصاد تشبیه کرد. نیلی در وهله اول، وجود یک اراده سیاسی برای اصلاحات و در دومین مرحله ارائه راه حل‌های ممکن و سازگار را الزامات تغییر مسیر اقتصاد ایران دانست.

کالبدشکافی رشد

نیلی در این همایش، به آسیب شناسی رشد اقتصادی در ایران پرداخت. اقتصاد ایران برای ایجاد شغل پایدار و ریشه کن شدن فقر، نیاز به رشد مستمر اقتصادی بالا دارد. از دریچه بین المللی نیز برای بهبود عملکرد اقتصاد کلان در قیاس با دیگر کشورها، نیاز به رشد اقتصادی پررنگ است. به طور دقیق تر مسعود نیلی به بررسی عملکرد بلندمدت اقتصاد ایران، فارغ از بحث‌های سیاسی پرداخت و یک تصویر کارشناسی از ویژگی‌های این اقتصاد ارائه کرد. به عقیده او، اگر این ویژگی‌ها در اقتصاد ایران استمرار یابد، دستیابی به رشد مستمر بالا ممکن نیست. به گفته این استاد دانشگاه، تورم متوسط نزدیک به ۲۰ درصد، نرخ بیکاری میانگین ۱۲ درصد و رشد اقتصادی سرانه ۳،۸ درصد و ضریب جینی ۰،۳۸ تا ۰،۴۲، مهم ترین مولفه‌های عملکرد بلندمدت اقتصاد هستند. مشاور ویژه رئیس جمهوری در امور اقتصادی ۹ زیر ساخت برای رشد اقتصادی

روزنامه ایران در گزارشی نوشت: تخریب‌های اقتصاد ایران ریشه در چه دارد؟ نتایج مطالعات جامع اقتصادی نشان میدهد آنچه موجب تخریب رونق و پدید آمدن رکود در فضای کسب و کار می‌شود، زنجیره‌ای از عوامل است. زنجیره‌ای که از بودجه‌های نشت می‌گیرد و با تضعیف سودآوری بنگاه‌ها خاتمه می‌یابد. اولین ریزش با بودجه‌های غیرواقعی اتفاق می‌افتد، بودجه غیرواقعی به دلیل تحمیل کسری بودجه، سلسله تخریب را به نظام بانکی می‌کشاند. دولت برای انجام تعهدات متعدد خود، ناچار به قرض از بانک مرکزی می‌شود. این نقطه، آغازی بر تورم سازی اقتصاد است. افزایش تورم به معنی دقیق تر، تضعیف قدرت خرید خانوار است. اما دولت در واکنش به تورم ایجاد شده به جای اصلاح سیاست‌ها، به سرکوب قیمت‌ها روی می‌آورد. دولت محدود کردن درآمد بنگاه‌های اقتصادی را اولین راه حل مشکل می‌بیند و با این کار بنگاه‌ها وارد ضرر و زیان و در نهایت ورشکستگی می‌شوند. در حقیقت دولت از طرفی با سرکوب قیمت‌ها تلاش دارد رضایت مصرف کنندگان را جلب کند و از طرفی ناچار است با تزریق یارانه و واگذاری امتیازات رانتی، رضایت بنگاه‌هایی را که به حبس قیمتی محکوم شده اند، بخرد. نتیجه چنین اقداماتی، چرخه‌ای است که موجب بازتولید رکود و فضای ضد رشد در اقتصاد می‌شود.

دومین کنفرانس اقتصاد ایران (۲۵ آذر) با واکاوی رشد پایین اقتصادی از سوی مسعود نیلی همراه بود. بررسی او نشان میداد که سازوکار مخرب بودجه‌ای در کشور، نطفه تورم مزمن و تضعیف بنگاه در اقتصاد ایران است. این اقتصاددان نشان داد که اگر اقتصاد ایران قصد تغییر مسیر دارد، باید اصلاحاتی جامع پیش بگیرد. از نظر نیلی، اقتصاد ایران از مرحله اصلاح نقطه‌ای گذشته است و نمی‌توان با تصحیح سازوکارها تنها در یک بخش، انتظار تغییر محسوسی را داشت. او موانع رشد اقتصادی پایدار را در دو دسته مخرب و تضعیف کننده از هم تفکیک کرد.

مزمّن در اقتصاد ایران اعلام کرد. او معتقد است که در دهه های اخیر با توجه به اینکه قیمت نفت در بالا یا پایین میانگین آن بوده، سیاست های تورم زای دولت ها نیز تشدید شده است. اما آنچه سیاست مداران از آن دوری می کنند اثر طبیعی این تورم بر اقتصاد است. نیلی در این باره توضیح داد: «وقتی تورم زیاد است، قیمت ارز، حامل های انرژی و موارد دیگر باید همراه با تورم افزایش یابد.» افزایش قیمت ها بدون شک همراه با افزایش فشار از سوی مردم بر سیاست مداران است و سیاستمدار از آن دوری خواهد کرد. نیلی این فشار را عاملی می داند تا دولت ها به جای اینکه به سوی مقابله با تورم روند، با افزایش قیمت ها مقابله می کنند. نیلی خطای دولت در این باره را اشتباه گرفتن تورم با افزایش قیمت دانست. از نظر این اقتصاددان، دولت ها به جای اینکه افزایش قیمت با منشأ تورم را مورد توجه قرار دهند، به افزایش قیمت با منشأ بنگاه می پردازند. حاصل آن قیمت گذاری برای محصولات مختلف بنگاه های اقتصادی است که همواره در اقتصاد ایران وجود داشته است. نیلی در این باره گفت: «هرچه کالایی مهم تر و حساس تر باشد، شدت مداخله دولت در کنترل قیمت آن نیز شدید تر است.»

این سیکل معیوب در انتها موجب تضعیف بنگاه اقتصادی می شود، چراکه هزینه های بنگاه با توجه به تورم موجود در اقتصاد در حال افزایش است اما از آن طرف درآمد بنگاه با ترمز دولت مواجه است. تحلیل نیلی نشان می دهد که در انتهای این سیکل تضعیف بنگاه اتفاق می افتد که به ضرر اشتغال و رشد اقتصادی خواهد بود. طبق اظهارات نیلی، در مرحله بعدی این سازوکار، بنگاه از دولت امتیازی می خواهد تا دچار ضرر نشود. دولت نیز یارانه های گوناگونی را به بنگاه اختصاص می دهد، کاهش قیمت انرژی، مجوز استفاده نامحدود از منابع طبیعی، مکلف کردن بانک ها برای ارائه تسهیلات به آن ها، ایجاد رایگان زیرساخت هایی چون جاده و بنادر، از جمله این امتیازات است. دولت مجبور است این امتیازات را به علت محدودکردن درآمد بنگاه ها بدهد. نیلی اتفاق دیگری را که در ادامه این سازوکار می افتد کنترل نرخ ارز دانست. اما سازوکار غلط به اینجا ختم نمی شود. در مرحله بعدی دولت به علت حبس ارزی، مجبور است تعرفه واردات را افزایش دهد تا تولیدکننده داخلی را راضی نگه دارد. نیلی، میوه این سیاست را نیز قاچاق و افزایش واردات غیررسمی دانست. نتیجه این سازوکار غلط از نظر نیلی، بهصرفه نبودن فعالیت تولیدی در کشور است و بنیان رشد یعنی بنگاه را تضعیف می کند. نیلی دو عامل بنگاهداری خصوصی ضعیف در ایران و ضعف تعامل پایدار و متوازن با دنیا را المان های تضعیف رشد در اقتصاد ایران خواند.

انتخاب های محتمل آینده

نیلی ۴ انتخاب نامطلوب پیش روی اقتصاد ایران را به تصویر کشید. انتخاب هایی که به شکل نقطه ای به فکر درمان چالش ها

تعریف کرد. حکمرانی توانمند، محیط باثبات اقتصادی، تعامل پایدار و متوازن، تامین مالی پایدار، تجهیز و تخصیص سرمایه انسانی و به کارگیری دانش، نظام موثر مقابله با فقر، محیط زیست متوازن، بخش خصوصی توانمند و در نهایت نحوه تجهیز زیرساخت ها با درآمدهای نفتی، زیرساخت های رشد از نگاه نیلی هستند. اما به اعتقاد او، به رغم تمایل سیاسی دولت ها به ایجاد رشد، هیچ از این ۹ زیرساخت مهیا نشده است. این اقتصاددان معتقد است که انحراف از این ۹ ویژگی در تمامی دولت ها وجود داشته و تنها درجه انحراف وجه تمایز آن ها بوده است. نیلی ابعاد چالش های اقتصادی کشور را گسترده خواند و هشدار داد: «کیفیت سیاست گذاری اکنون به چالش اصلی تبدیل شده است؛ بنابراین اگر سیاست گذار ما خطاهای گذشته را تکرار کند، هزینه هایش می تواند سنگین تر از هزینه هایی باشد که در اثر آن سیاست ها در گذشته حاصل می شد.» محاسبات این اقتصاددان نشان می دهد که عملکرد اقتصاد ایران می تواند در آینده رشد اقتصادی متوسط ۲٫۵ تا ۳ درصد را حاصل کند که دور از اهداف اقتصاد ایران است. نیلی روز گذشته اعلام کرد که مطالعات اجماع گرفته در مورد ابرچالش ها نشان می دهد راه برونرفت از ابرچالش ها وجود دارد، اما دارای یکسری پیش شرط است.

عوامل تخریب و تضعیف رشد

نیلی عوامل ممانعت کننده رشد را به دو دسته تقسیم کرد: عوامل تخریبی و تضعیفی رشد.

وی رأس هرم تخریبی رشد را به بودجه اختصاص داد. از نظر او، بسیاری از سازوکارهای مخرب از بودجه ریشه می گیرند. تمایل سیاست گذاران به خرج کردن بیشتر، علت اصلی مخرب بودن بودجه است. نیلی این تمایل را تنها محور وفاق تمامی گروه های سیاسی در کشور دانست و گفت: «هر سیاست گذاری که در ایران روی کار می آید، آنچه با اشتها و ولع زیاد به آن می پردازد، خرج کردن بیشتر است.»

اما منابعی که باید به این تمایل پاسخ دهند، منابع نفتی است. به گفته نیلی، هنگامی که منابع نفتی کشور فراوان می شود، تمایل دولت به خرج کردن نیز رشد می کند. در حقیقت افزایش قیمت نفت، تمایل به خرج کردن را نیز به طور خطی افزایش می دهد. نیلی خرج کردن زیاد را به معنی ازدیاد تعهدات کوتاه مدت و بلندمدت دولت خواند؛ مثلاً دولت با استخدام کارمند، یک تعهد چند ده های را برای خود به وجود می آورد. غافل از اینکه درآمدهای نفتی پایدار نیست و با نوسان قیمتی نفت در بازارهای جهانی، این درآمد نیز تحت الشعاع قرار می گیرد. تعهدات صورت گرفته از سمت دولت تنها هنگام وفور درآمدهای نفتی قابلیت اجرایی دارد و هنگام فقدان آن دولت به سمت راه های دیگری می رود؛ طبق تحلیل نیلی در این هنگام کسری بودجه پدید می آید در ادامه این سیکل، بدهی دولت به بانک مرکزی به وجود می آید.

نیلی برآیند تمامی این فعل و انفعالات را باعث ایجاد تورم می داند. او مجموعه این سازوکارها را باعث ایجاد یک تورم

هستند، اما این اقتصاددان راهحل های موضعی را چاره کار نمی داند.

انتخاب اول: در انتخاب اول دولت بدون اینکه سازوکارهای مخرب را اصلاح کند و درمانی برای تورم مزمن بیابد، محور را بر تعامل با دنیا بگذارد. از نظر نیلی هنگامی که مداخلات دولت در بنگاهداری حفظ می شود نمی توان انتظار گشایش چندانی داشت. در واقع صرف جذب منابع برای راه انداختن تولید به سراب شبیه است. او نتیجه این انتخاب را انباشت بدهی های خارجی برای کشور اعلام کرد. انتخاب دوم: انتخاب دوم این است که عوامل مخرب رشد حفظ شود و وضعیت نامساعد تعامل با دنیا نیز برقرار باشد و تنها به توسعه بخش خصوصی با حفظ شرایط تاکید شود. نتیجه این انتخاب نیز از منظر نیلی، رویش شرکت های خصولتی است که در دهه های اخیر به چشم خوردند؛ چراکه بنگاه خصوصی در این شرایط انگیزه ای برای تکیه بر نوآوری و قابلیت های خود ندارد. در این شرایط بنگاه ها در پی پشتیبانی های سیاسی خواهند بود. انتخاب سوم: انتخاب دیگری که پیش روی دولت است، اینکه بدون حل تورم مزمن به سوی اصلاحات بازار برود. اما نیلی این انتخاب را شبیه هدفگیری دانست که هدف متحرک است، در این حالت تا دولت بخواهد به هدف شلیک کند، نرخ تورم به سوی اعداد بالاتر روانه می شود. در نتیجه اصلاح بازار بدون حل چالش تورم ممکن نخواهد بود و خود عامل تورم زایی نیز خواهد بود.

انتخاب چهارم: در این حالت دولت تصمیم می گیرد که تورم مزمن را حل کند، اما سازوکارهای مخرب را به حال خود واگذار کند. نیلی این انتخاب را نیز به تشدید کسری بودجه منتهی می داند. در واقع بدون از بین رفتن سازوکارهای مخرب کنترل تورم نیز ممکن نخواهد بود.

راه حل جامع: نیلی معتقد است که انتخاب این چهار مورد نتیجه تازه های را برای اقتصاد ایران به دنبال ندارد؛ به علاوه اینکه در گذشته نیز این سناریوها در اقتصاد ایران تجربه شده بود. وی توضیح داد: «نمی شود به شکل مجزا به این معضلات پرداخت و باید به صورت جامع راه حل ارائه داد.»

فاصله از عملکرد بلندمدت اقتصاد

دستیار ویژه رئیس جمهوری در امور اقتصادی بر این باور است که در چند سال اخیر اقتصاد ایران کمی از عملکرد بلندمدت خود فاصله گرفته است. نیلی گواه ادعای خود را کاهش تورم و استمرار آن،

ورود ابزار مالی جدید به نام اوراق بدهی، فضای مجازی و شکل گیری کسبوکارهای اینترنتی و محدود شدن منابع بودجه دولت دانست. او معتقد است که زمینه ای فراهم شده تا بتوان با اتخاذ سیاست های صحیح مسیر اقتصاد ایران را تغییر داد. نیلی اولین مساله را وجود یک اراده سیاسی قوی در جمع سیاست مداران دانست. به نظر می رسد به این دلیل نیلی نیاز به اراده سیاسی را مهم ترین مساله می داند که تغییرات گسترده و اصلاحات اساسی هزینه هایی را در کوتاه مدت خواهد داشت که مستلزم تحمل سیاست مدار و اصرار او بر تدوام سیاست های اصلاحی است. در نتیجه بدون این پیشنیاز، هر گونه اصلاحی بی ثمر خواهد بود و در نیمه راه خواهد ماند. از نظر نیلی مرحله دوم ارائه «راه حل های ممکن و سازگار» است. او تاکید کرد که مطالعات انجام شده در این کنفرانس برای پاسخ به این نیاز است. بخشی از مطالعاتی که نیلی و تیم پژوهشی این کنفرانس انجام داده به ارزیابی مجدد در نظام مالیاتی، قاعده مند کردن سیاست مالی و مدیریت درآمدهای نفتی پرداخته است.

سه سال پس از کنفرانس اول

هنگامی که اولین کنفرانس اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۳ برگزار شد، تصور این بود که این کنفرانس منظم به شکل سالانه برگزار خواهد شد. اما مدت انتظارات به ۳ سال رسید. اگر در کنفرانس اول، سیاست های کلی و زیرساخت های رشد اقتصادی بررسی شد، در کنفرانس دوم ضمن آسیب شناسی رشد پایین اقتصاد ایران، راهکارهایی مشخص برای هر بخش ارائه شد. مسعود نیلی، دبیر کنفرانس خبر داد که از دی ماه ۹۳ طراحی پروژه ای با هدف تهیه یک نقشه راه برای اقتصاد ایران کلید خورد. از خرداد ۹۴ فاز عملیاتی پروژه آغاز شد و تا دی ماه ۹۵ ادامه یافت. این پروژه مطالعاتی ۱۱۸ کارشناس و خبره اقتصادی را درگیر خود کرده بود تا به یک طرح جامع برای اقتصاد ایران بدل شود. کنفرانس دوم این سند سیاستی را پیشنهاد داد تا چگونگی غلبه بر ابرچالش ها را به تصویر بکشد. ویژگی اصلی طرح، این است که به سیاست های مشخص اجرایی می پردازد و سعی کرده تا شکاف پژوهش و عملکرد را پوشش دهد. ویژگی برجسته دیگر، جامعیت طرح و شمولیت آن بر تمامی حوزه های مهم اقتصاد ایران است

منبع: روزنامه دنیای اقتصاد؛ ۲۶ آذر ۹۶.

بدهکارترین دولت های جهان

نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی

ناظر اقتصاد: براساس اطلاعات ارائه شده از سوی مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۷ میلادی، ژاپن بالاترین نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی را در میان تمامی کشورهای عضو گروه بیست داشت. در این سال نسبت بدهی ژاپن به تولید ناخالص داخلی این کشور برابر با ۲۵۰ درصد بود و همین مساله احتمال وارد شدن آسیبهایی مالی به این کشور را افزایش داد.

دومین دولت بدهکار در میان کشورهای گروه بیست، دولت ایتالیا است. در سال جاری نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی در ایتالیا برابر با ۱۳۳ درصد بود و مشکلات مالی سال های اخیر هم ریشه در همین سطح بالای بدهی در این کشور دارد. ایتالیا در میان کشورهای بحران زده اروپایی است و همین بحران سبب شده است تا موج تمایل مردم برای خارج شدن از اتحادیه اروپا افزایش یابد. سومین دولت بدهکار در میان کشورهای گروه بیست دولت آمریکا است که در سال جاری سهم بدهی به تولید ناخالص داخلی آن برابر با ۱۰۶ درصد است. دولت های اسپانیا و فرانسه و کانادا و بریتانیا در رده های بعدی قرار دارند. طبق این آمار متوسط بدهی دولت های عضو منطقه یورو در سال ۲۰۱۷ برابر با ۸۹ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بوده است ولی بدهی چهار کشور بریتانیا و فرانسه و اسپانیا و ایتالیا بالاتر از این میزان متوسط است.

در میان کشورهای عضو گروه بیست کشورهای روسیه و اندونزی و ترکیه و سوییس کمترین میزان بدهی را داشتند. در سال جاری سهم بدهی دولتی به تولید ناخالص داخلی در روسیه ۱۷ درصد، در اندونزی و ترکیه هر یک ۲۸ درصد و در سوییس ۳۳ درصد است.

مروری بر شیوه ها و روش های نوین تامین مالی پروژه ها پریسا اسلامی میلانی – شاهپور اسمعیلی

قسمت دوم

در بخش نخست این مقاله، به دشواری های تأمین سرمایه در کشورهای در حال توسعه و بحران های مالی در این آن ها، اندیشیدن راهکاری برای تامین منابع مالی مورد نیاز پروژه، مشکلات ساختاری موجود پرداختیم و گفتیم که موثرترین راه حل تحقق اهداف توسعه در یک کشور، وجود ساختار اقتصادی توانمند با بازار مالی فعال است.

همچنین از روش های مختلف تامین مالی پروژه نام بردیم و از انواع آن (وام - اجاره به شرط تملیک - فروش اقساطی - مشارکت در سرمایه - تسهیم سود - استصناع - خطوط اعتباری - کمک فنی - انواع روش های تأمین مالی خارجی - تأمین مالی شرکتی و تأمین مالی پروژه ای سخن گفتیم اینک در بخش دوم این مقاله به تشریح برخی از روش های تامین مالی پروژه ای پرداخته خواهد شد.

که یک بانک یا موسسه تجاری خارجی وامی را به منظور عملیات معینی به کشور و یا شرکت مشخصی پرداخت کرده و در واقع کنترلی روی هزینه کردن آن ندارد و بنابراین تعهدی نیز برای به ثمر نشستن طرح نداشته و در سررسیدهای تعیین

فاینانس در لغت به معنی «مالیه» یا تامین مالی می باشد و در بحث سرمایه گذاری به تامین مالی از طریق استفاده از منابع داخلی و یا دریافت و استفاده از وام ارزی اطلاق می شود. به طور خلاصه قراردادهای فاینانس بدین مفهوم هستند

در ارتباط متقابل با یکدیگر بوده و عملکرد آنها به عملکرد هر یک از آنها وابسته است. این روش با توجه به جنبه های مالکیتی و حقوقی ناشی از آن به هنگام بهره برداری یا واگذاری پروژه، دارای انواع مختلفی می باشد.

BOT :

بیشتر در طرح های زیربنایی و عمومی (نیروگاه ها، جاده ها، تونل ها و پل ها) کاربرد دارد و به همین علت طرف داخلی قرارداد می باید واحدهای دولتی و یا شهرداری ها و موسسات عمومی باشند. در این روش کلیه منابع مالی مورد نیاز برای اجرای یک طرح، از سوی تامین کننده منابع مالی تامین می شود و به وی اجازه داده می شود برای مدت معلوم با شرایط از پیش تعیین شده از طرح بهره برداری کند و پس از آن کلیه تاسیسات و حقوق ناشی از آن به طرف خارجی، از محل محصول طرح یا درآمد حاصل از عملکرد اقتصادی آن تأمین و تحویل می شود. مشکل اصلی بعضی از طرح هایی که به این نحوه تامین مالی می شوند مثل طرح های نیروگاهی، صادراتی نبودن محصول یا خدمات نهایی است که مآلاً تامین ارز مورد انتظار طرف خارجی را با مشکل مواجه می سازد. این از جمله موارد استثنائی است که دولت ناگزیر است که متعهد تامین ارز مربوط را از طریق صدور ضمانت نامه تقبل کند. علاوه بر این، در مواردی که کالا یا خدمات تولیدی براساس انحصار قانونی یا طبیعی، صرفاً توسط دستگاه های دولتی خریداری شود یا محصول (کالا یا خدمات) تولیدی ناشی از سرمایه گذاری با قیمت های یارانه ای عرضه می شود، دولت باید خرید محصول یا خدمات تولیدی را با قیمت های توافقی تضمین کند.

استفاده از این روش در قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی به عنوان یکی از شیوه های سرمایه گذاری در چارچوب ترتیبات قراردادی مورد تاکید است. در متن قانون، این روش با عنوان «احداث، بهره برداری و واگذاری» ذکر شده است.

BOO (ساخت، بهره برداری، مالکیت):

این روش نیز مشابه BOT است به استثناء این که مالکیت طرح مذکور به کشور میزبان انتقال نمی یابد. اگر چه امتیازات عملیات به طور معمول مبتنی بر یک دوره ثابت بوده و بعد از آن حقوق عملیات می تواند در صورت تمایل سرمایه گذار به غیر انتقال یابد.

برای برگشت اصل و فرع را از طریق دولت ها مطالبه می کند. هدف اصلی کشور یا منبع واگذارنده، فروش هر چه بیشتر و صادرات تولیدات داخلی است. در حقیقت این شیوه برای حمایت از صادرات است که کشورهای صادرکننده از آن استفاده می کنند.

تفاوت روش فاینانس با روش یوزانس:

در روش فاینانس تنها بحث تامین مالی و دریافت پول به صورت وام مطرح است، در حالی که در روش یوزانس بحث کالا، خدمات و یا دانش فنی نیز وارد شده و در واقع این فناوری ها از کشور یا موسسه خارجی خریداری می گردد. با توجه به نرخ بهره و تنظیم نرخ محصول توسط وام دهنده، این روش بسیار پرهزینه است.

خطوط اعتباری:

در این حالت دریافت کننده خط اعتباری بدون پرداخت هیچ گونه پولی اجازه می یابد به اندازه معینی از تولیدات یا خدمات اعطاکنده خط اعتباری استفاده کرده و مطابق توافقات قبلی اقدام به بازپرداخت آن کند.

وام های بین المللی:

این روش به برقراری مشروط و مشخص برای استفاده از وام و اعمال کنترل موسسه وام دهنده بر نحوه هزینه شدن وام در زمان اجرای پروژه برمی گردد. در این گونه موارد می بایست مطالعات امکان سنجی الزام شده توسط وام دهنده به انجام رسیده و توجیه فنی و اقتصادی پروژه مورد قبول وی قرار گیرد.

تفاوت روش فاینانس با روش وام های بین المللی: وام های دریافتی در این روش با روش فاینانس یک تفاوت عمده دارد و آن هم به برقراری مشروط و مشخص برای استفاده از وام و اعمال کنترل موسسه وام دهنده بر نحوه هزینه شدن وام در زمان اجرای پروژه، برمی گردد.

BOT (ساخت، بهره برداری، واگذاری):

بر اساس این نوع قرار داد، سرمایه گذار خارجی پس از اخذ امتیاز واحد صنعتی، مسئولیت تامین مالی، ساخت و بهره برداری از واحد صنعتی را برای مدت مشخصی (حدود ۱۰ الی ۳۰ سال) به عهده گرفته و پس از اتمام قرارداد، مالکیت آن را به کشور میزبان انتقال می دهد. طولانی بودن مدت اداره پروژه توسط سرمایه گذار به دلیل هزینه های بالای انجام چنین پروژه هایی است که ممکن است توسط چند گروه سرمایه گذار انجام شود. این گروه ها

شده ای اصل و فرع آن را از طرف قرارداد و یا بانک تضمین کننده قرارداد، دریافت می کند. در هر صورت روش فاینانس یک روش کوتاه مدت انتقال سرمایه به کشور است، زیرا پس از فرارسیدن موعد بازپرداخت وام، می باید اصل سرمایه به همراه سود آن برگشت داده شود. بنابراین مهم ترین شرط در دریافت وام ارزی، تخصیص آن به طرح هایی است که دارای توجیه اقتصادی بوده و نرخ بازگشت سرمایه معقولی را داشته باشند.

به طور کلی دو روش شامل فاینانس خودگردان و غیر خودگردان برای تامین مالی پروژه ها مورد استفاده قرار می گیرد. در روش اول، طرح (شرکت) دریافت کننده اعتبار باید توانایی صدور کالا برای بازپرداخت اقساط تسهیلات به صورت ارز را داشته باشد. اما در روش فاینانس غیر خودگردان، سرمایه لازم برای اجرای پروژه اقتصادی مشخص، توسط موسسه اعتباری و یا بانک عامل خارجی تامین می شود. مدت استفاده از منابع در این روش حدود ۱۰ الی ۱۲ سال است و نرخ بهره سالانه آنها بر حسب شرایط اقتصادی و ریسک کشور تعیین می شود که حدود ۱ الی ۴ درصد بیشتر از نرخ بهره بین بانکی لندن (لایبور) می باشد.

یوزانس:

یوزانس در لغت به معنی «فرجه»، «مهلت» و «وعده پرداخت» آمده است و در اصطلاح سرمایه گذاری به معنی توافق بر پرداخت قیمت فناوری و تجهیزات دریافت شده در قبال ارائه برات مدت است.

یکی از روش های استقراض کوتاه مدت، یوزانس (ورود کالا و خدمات به شکل تسهیلات) می باشد که معمولاً بازارهای پولی و مالی کشورهای صنعتی برای حمایت از فروش تولیدات کشور خود آن را تامین یا تضمین می کنند و از بدترین نوع استقراض بویژه برای استقراض در حجم زیاد به حساب می آید. زیرا زمان بازپرداخت این نوع از استقراض ها بسیار کوتاه مدت بوده و معمولاً حتی در صورت تبدیل آنها به سرمایه تولیدی، فرصت کافی برای به گردش درآمدن چرخه تولید همان سرمایه وجود ندارد و بنابراین کشور متعهد، مکلف است از سایر منابع مالی خود برای تامین بازپرداخت وام اقدام کند، از این رو در کوتاه مدت منابع مالی کشور به شدت تحت فشار قرار می گیرد.

معمولاً هزینه های مالی این نوع از استقراض ها سنگین بوده و تامین کننده این منابع نگران به ثمر نشستن نتایج هزینه نبوده و صرفاً تضمین های کافی

BLT (ساخت، اجاره، انتقال):

یک تسهیلات جدید با سرمایه خصوصی ایجاد و بعد از انقضای مدت اجاره تحت موافقتنامه اجاره، مالکیت و مسئولیت عملیاتی آن به دولت میزبان انتقال می یابد.

BLO (ساخت، اجاره، بهره برداری):

مانند قرارداد BLT است، بدون آنکه نیاز به انتقال مالکیت به دولت میزبان در پایان قرار داد اجاره وجود داشته باشد.

DBOM (طراحی، ساخت، بهره برداری، نگهداری):

مانند BOT یا BOO است. یعنی با و بدون انتقال مالکیت در پایان کار. در اینجا تاکید بر روی مسئولیت شرکت برای طراحی پروژه است.

ROT (احیاء، بهره برداری، انتقال):

همان ترتیبات قراردادی BOT است ولی برای احیاء (ترمیم) تسهیلات موجود در عوض ایجاد یک طرح جدید است. همچنین از شقوق دیگر برای تامین مالی پروژه ها به روش قرار داد- اضافه- بهره برداری (CAO) و شراکت بخش دولتی و خصوصی (PPP) و احیاء، بهره برداری، اجاره (ROL) استفاده می شود.

ROO (احیاء، بهره برداری، مالکیت):

همان ترتیبات قراردادی BOO است ولی برای احیاء (ترمیم) یک طرح موجود و مالکیت آن توسط سرمایه گذار است.

روش های غیر قرضی (سرمایه گذاری):

در روش سرمایه گذاری تامین کننده منابع مالی (سرمایه گذار) با قبول ریسک ناشی از به کار گیری منابع مالی در فعالیت یا طرح مورد نظر، برگشت اصل و سود منابع سرمایه گذاری شده را از عملکرد اقتصادی طرح انتظار دارد.

• استفاده از روش های سرمایه گذاری به دو صورت زیر انجام می گیرد:

۱- سرمایه گذاری مستقیم خارجی

۲- سرمایه گذاری غیرمستقیم خارجی

• معاملات جبرانی

سرمایه گذاری خارجی:

به هر سرمایه گذاری در کشورهای بیگانه از سوی شرکت های خصوصی و افراد حقیقی (غیر از کمک های دولتی)، سرمایه گذاری خارجی می گویند.

توجیه و موضوعیت بحث سرمایه گذاری خارجی را می توان بر اساس سه محور مورد توجه قرار داد، محور اول روش تامین مالی منابع مالی و ارزی برای سرمایه گذاری است که لازم است در هر کشوری انجام شود و همچنین کمبود منابعی است که هر کشوری با آن مواجه است و از طریق جذب سرمایه گذاری خارجی اقدام به تامین آنها می کند. محور دوم به ورود دانش

فنی پیشرفته، فناوری و مدیریت، به بخشی که خواهان سرمایه گذاری خارجی است، مربوط می شود. در مواردی که سرمایه گذاری خارجی از دانش فنی پیشرفته تری نسبت به شریک یا شرکای داخلی خود برخوردار است می تواند با آوردن دانش فنی خویش، زمان، فرصت و هزینه را برای رشد دانش فنی در داخل آن کشور صرفه جویی کند. آوردن سهم بازار، محور سوم سرمایه گذاری خارجی است. بدین معنا که سرمایه گذاران خارجی به ویژه آنها که دارای سهمی از بازارهای خارجی هستند و یا مارک معتبری دارند با شریک شدن در پروژه های داخلی، سهمی از بازار خود را به محصولی که به طور مشترک تولید می شود اختصاص می دهند. در واقع با این مشارکت سرمایه گذار داخلی سهمی از بازار خارجی کسب می کند و در مقابل نیز سهمی از بازار داخل کشور به سرمایه گذار خارجی واگذار می شود.

سرمایه گذاری مستقیم خارجی:

منظور از سرمایه گذاری مستقیم خارجی، مشارکت یک یا چند سرمایه گذار خارجی در سهام ثبت شده یک موسسه داخلی است که حق و حقوقی را برای سرمایه گذار ایجاد می کند. این نوع از سرمایه گذاری دارای مزایا و معایب مختلفی است. از جمله مزایای این روش برای دریافت کننده سرمایه عبارت است از: انتقال دانش فنی، افزایش توانمندی نیروی انسانی، مشارکت در سود و زیان، اشتغال زایی، عدم نیاز به سپردن تعهد مالی، کسب تجربه های مدیریتی و.... در عین حال با توجه به این که معمولاً کشورهای سرمایه گذار به انحای مختلف سعی در بالابردن سود خود و صرف کمترین هزینه و انتقال کمترین دانش ممکن را دارند، کشور سرمایه پذیر باید در تمام مراحل بسیار با دقت عمل کند.

از نظر صندوق بین المللی پول هدف از سرمایه گذاری مستقیم خارجی برقراری منافع پایدار در کشوری به جز موطن سرمایه گذار است به طوری که سرمایه گذار خارجی در مدیریت بنگاه میزبان نقش مؤثر داشته باشد. در عمل می توان سرمایه گذاری مستقیم خارجی را نوعی سرمایه گذاری تعریف کرد که در کشوری به جز کشور مبدأ انجام می شود و هدف از آن کسب منافع پایدار در کشور مقصد است.

جذب این نوع سرمایه گذاری در کشورهای در حال توسعه با هدف جست وجوی منابع، جست وجوی بازار و جست وجوی کارایی می باشد.

فراهم کردن تضمین ها و میزان خسارت وارده مالی برای سرمایه گذاری در مقابل خطرات غیرتجاری، یکی از شیوه های آماده سازی محیط سرمایه گذاری است که از راهکارهای آن طرح های بیمه ای است و به طور کلی ایجاد امنیت لازم برای جذب سرمایه گذاری و پذیرفتن اصل مالکیت خصوصی با پشتوانه و حقوقی منطبق با جوامع خاص لازم به نظر می رسد.

غرفه کانون در نمایشگاه کیش اینوکس

۲۰۱۷

تلفن ها : ۸۸۷۱۳۰۲۰ - ۸۸۷۰۷۲۴۴ - ۰۲۱

نمبر : ۸۸۱۷۷۹۱۰ - ۰۲۱

کد پستی : ۱۴۱۵۸۶۳۸۶۱

پست الکترونیک : info@abcic.ir

پایگاه اطلاع رسانی : www.abcic.ir

نشانی : تهران، میدان آرژانتین، کوچه نوزدهم، پلاک ۱۱، واحد ۴